

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burleson. POSTMASTER GENERAL. Tel. So. Boston 2405

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULAUŠKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass.

Russija Tariasi su Lietuva?

GRUHOJA LIETUVAI.

Prancuzijos Pasielgimas Labai Erzina Russija

PRANCUZIJA TARIASI SU RUSSIJA.

Rusai Tarpininkai

LENKAI ISVARYTI.

ČICERINAS TARIASI SU LIETUVA?

PARYŽIUS, vas. 25 d. Iš Prancuzijos sostinės Paryžiaus atėjo šiekis telegramas: Pasielgimas Lietuvos 2,000,000 gyventojų tautos, su armija iš trijų divizijų, prieštaraujančios Lenkijai, tautai iš 18,000,000 su 30 divizijų armijos, pirmu kartu dirstelėjus gali pasirodyti juokingas. Bet jis ne juokingas. Či-čerinas, Jis rimtas, nes Jurgis Či-čerinas, sovietų užsienių ministeris, tariasi Minske su Kauno atstovais.

Sukilimu, kurį prirengė Kauno valdžia, lietuviai užgrobė Klaipėdos uostą, už kurį ginčijosi Vokietija ir Lietuva, ir alijantai, kaip geriausia išėjimą iš situacijos, davė Lietuvai titulą prie teritorijos, su išlyga, kad Lenkija turėtų teisę vartoti uostą. Lietuviai pasiėmė distrikta, ir pirmutinis dalykas, kurį jie padarė išėjus alijantų reikiams, išvyjo Lenkijos atstovus, alijantų paliktus daboti Lenkijos reikalus.

Russija visados pritarė, kad Klaipėda tektų Lietuvai, bet ar ji pripažino, kad alijantų nuosprendis yra atsakantis? Visai ne. Ji protestavo ilgose notose, kad alijantai negerai padarė duodami Lenkijai teisę vartoti Klaipėdos uostą ir gundė Lietuvą nepaisyti tos dalies sutarties.

Be Vilniaus apskrityj yra didysis susiginėjimas Lenkijos su Lietuva. Tautų Lygos taryba paskirstė Vilniaus sritį tarp Lenkijos ir Lietuvos, ir Lenkija pradėjo užiminti savo dalį. Buvo kovos kelias dienas, bet prieš daug didesnę galę lietuviai buvo priversti eiti atgal, kur jų vieta. Lietuva tuojau telegrafavo į Gėnevą, skųsdamasi, kad lenkai per toli nuėjo — išsireiškimas, kurs pasirodė neteisingas.

Tą pačią dieną Čičerinas išsiuntinėjo notą į Varšavą, Kauką ir kitur, pareikšdamas, kad Lenkija ir Lietuva, pagal Rygos sutartį, neturi teisės duoti trečiam nustatinėti rubežius, ypač kad tas trečiasis yra Tautų Lyga, bet kad Russija yra pasiryžus nustatyti jiems sieną.

GRUHOJA LIETUVAI.

VARŠAVA, vas. 24 d. Lenkija išsiuntė Tautų Lygai notą su reikalavimu, kad nubausių Lietuvą visokiais galimais budais, net kad pašalintų ir iš Tautų Lygos užtai, buk kad Lietuva daro nelegalius klupimus ant lenkų Vilniaus neutralėjės zonoje.

Nota išsiūsta per Simoną Askenazy, Lenkijos atstovą Tautų Lygoje ir skundą prieš Lietuvą kelia, kad lenkams lietuviai nerėję duoti jiems paskirtą dalį

neutralės zonos. Su taja nota Lenkija parodo savo begalinį begėdiškumą, nes juk gi pati Lenkija turi užgrobus Lietuvos sostinę Vilnių priešais Tautų Lygos nusistatymą ir visa neutralė zona yra Lietuvos žemelėje, į kurią lenkai yra įsilaužę.

BEVELYJA BUT SUSAU DYTI. LONDONAS, vas. 25 d. Iš Petrogrado ateina žinios apie sumišimus tarp bedarbių. Atsiūsta raudonoji armija apmaldinti riaušiniukus, bet bedarbiai ėmė jiems šaukti: "mums geriau, jei mus nušausite, nė kaip mums reikės badu išmirti". Raudonosios armijos perdėtiniai turėję daug darbe, kol sukliko raudonarmiečius nuo petėjimo į bedarbių riaušiniukus, puse.

LENKIJOS ATSAKYMAS RUSSIJAI. VARŠAVA, vas. 26 d. Lenkija atmetė Russijos pasiūlymą tarpininkauti nuvedime rubežių tarp Lenkijos ir Lietuvos.

Susivaziavime Lietuvos ir Lenkijos atstovų kalbėta apie neutralę zoną, kur neseniai buvo tarp lietuvių ir lenkų susirėmimai. Sutarta tuo tarpu sulaukyti šaudymasi, taigi padarytos tarsi paliaubos Lietuvos su Lenkija.

PRANCIJA ERZINA RUSIJĄ. LONDONAS, vas. 23 d. Iš čia atėjęs ilgas telegramas, kurio turinį čion paduodame:

Liudnas prirodymas Europos politikierių nesugabumo, jei toki mažožiatai, kaip Klaipėdos ir Lenkijos su Lietuva rubežiai turi drumsti visos Europos taiką. Reikėjo revoliucijos Klaipėdoje, kad Ambasadorių Taryba išrištų klausimą, kuri pora metų atgal galėjo išrišti.

Vilkinimas su Vilniaus klausimu daro daug blogumo. Lietuviai reikalauja šios teritorijos, kurią lenkai yra užėmę nuo 1920 m. su pagelba plėšiko (buccanier) želigovskio ir kurią jie pernai formaliai prijungė prie Lenkijos. Šis sauvalios žygis niekadus nesulaukė tarptautinio pritarimo, bet dėl atsargumo Tautų Lyga pravedė neutralę zoną.

Dėl logiškai nesuprantamų priežasčių Lygos Taryba dabar išsprendė, kad ši zona būtų skaitoma demarkacijos linija, be įtekmės į galutiną išsprendimą. Lietuviai, žinoma, neapsiėmė pritari ti tokiai abejotinais metodais paversti Lenkijai žemes ir priešinosi lenkų brivimuisi. Iš to kilo mušiai, kuriuose šiaurės Slavai (taip čia klaidingai vadinami lietuviai.—Red.) padarė skaudžią klaidą suareštuodami Anglijos generolą, kurs daboj visas

KLAIPĖDOS V. GELBĖJIMO KOMIT. NARIAI IR RĖMĖJAI.

Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę sėdi: 1) saulinskis, 2) Liebertas, 3) Jankus, 4) Vanagaitis. Antroje eilėje eilėje iš kairės dešinėn stovi: 1) Darius, 2) A. Ivaškevičius, 3) Martinaitis, 4) Prunskus.

tas operacijas lenkų puseje. ...Vilnius yra arba lenkų, arba lietuvių, ir nors daug kas galima pasakyti vienai ir kitai pusei, alei vienas bešalis autoritetas galėtų jo likimą išspręstai į 24 valandas.

Anglijai, regimai, mažai rupi šie klausimai. Prancuzijai išsprendimas daug reiškia, nes Lenkija, kaip ir Belgija, yra įsikinkius į Prancuzijos politiką militarėmis sutartimis. Nors Prancuzijos noras remti Lenkiją yra suprantamas, bet jis neprivalytų būti viršiausiu faktorium išrišant Europos klausimus.

Užpakalį viso-ko yra argumentas, kad Lenkija, budama naturalis užtvaras tarp bolševikų-vokiečių susijungimo, privalo būti stiprinama visokiais budais. Bet toks nusistatymas erzina Russiją, (dėlto Čičerinas kšasi į šį ginčą) ir stumia Lietuvą į bolševikų glėbį. Nejaugi Europa būtų atmetus idėją įvesti pastovią taiką susigerinimu ir sandarbininkavimu?

PRANCUZIJA TARIASI SU RUSSIJA.

PARYŽIUS, vas. 23 d. Daug buvo gandy, kad Prancuzija galutinai susipyko su Russija, bet vakar laikrašėiai paskelbė, kad ministerių taryba nutarė toliau tęsti tarybas pereitą vasarą pradėtas su Russija. Visi kabineto nariai tam pritarė, tik prezidentas Millerand'as tam priešinosi. Turbut missija iš Prancuzijos bus išsiūsta į Russiją sekantį mėnesį.

RUSAI SIULO TARPININKAVIMĄ LIETUVIŲ-LENKŲ GINČE.

VASINGTONAS, II. 21 d. (L. I. B.) Rusų užsienių reikalų Komisarar Čičerinas yra pasiuntęs Lietuvai ir Lenkijai notą, kurioje jis pabrėžia, kad neutralės zonos dalinimas be Lietuvos sutikimo yra priešingas Rygos traktatui ir grėsia taikai. Čičerinas siulo tarpininkavimą.

ISIVERŽUSIEJI LENKAI ISVARYTI.

VASINGTONAS, II. 21 d. Praėjusieji keliuose punktuose neutralę zoną Varėnos rajone lenkai išvartyti. Paimta nelaisvėn keletą lenkų oficerių. Kitur ramu. (Elta).

KLAIPĖDOJE ISKELTA LIETUVOS VELIAVA.

VASINGTONAS, II. 21 d. (L. I. B.) Klaipėdos suverenitetą alijantai perdavė Lietuvai vasario m. 17 d. Tuojau Klaipėdoje buvo oficijaliai iškelta Lietuvos vėliava. Statutui ir konvencijai surištiems su perėmimo aktu pasirašyti kviečiami Paryžiun Lietuvos ir Klaipėdos atstovai. Alijantų Klaipėdoje daugiau nebėliko. Buvusis Lietuvos nepaprastasiuntinys prie alijantų Klaipėdoje p. A. Smetona, dabar Lietuvos valdžios yra paskirtas kaipd Komisarar prie vietinės Klaipėdos vyriausybės. (Elta).

LIETUVOS ŽINIOS

SILUTES KOMENDANTAS.

Buvęs Vyr. Gelb. Komiteto reikalų vedėjas Bruvelaitis karioomenės vado įsakymu, paskirtas Šilutės komendantu. Kartu jam pavesta visas tolimesnysis savanorių šaukimo organizavimas, Šilutėje.

VISI UZ LIETUVĄ.

Visame Klaipėdos krašte žmonės sujunda už Lietuvą. Visur išreiškiama noras susidėti su Lietuvos Respublika.

KAZLŲ — MARIAMPOLES GELŽKELIS.

Nuo sausio 18 d. laikinai pradėjo veikti. Eina prekių ir III kl. keleivių traukiniai du kartu per sąvajtę — antradieniais ir ketvirtadieniais. Iš Mariampolės išeina 5.20 val., iš Kazlų — 18.45 val. Vaziavimo apie 1½ valandos. Bilieto kaina 2 litu 40 centų.

SUSTABDYTAS ODŲ IR KALIŲ ISVEŽIMAS UŽSIENIN.

Finansų, Prekybos ir Pram. Ministeris išleido įsakymą, kuriuo nuo sausio 20 dienos sustabdomas išvežimas užsienin raguočių ir avių kailių.

PAGĖGIŲ ATSKIRAS BATALIONAS.

Pagėgiuose suformuotas atskiras savanorių batalionas.

LAISKAI Į ESTIJĄ IR LATVIJĄ.

Paštų, telegrafų ir telefonų valdyba praneša, kad siunčiamoji į Estiją ir Latviją korespon-

A. A. Andrius Martus.

A. a. ANDRIUS MARTUS.

Sandariečiai Kodis, Bačiulis ir Valančius iš Chicagos praneša liudnā žiniā, semtā iš Chicagos dienrašėiu, kad Lietuvoje mirė visiems Amerikos lietuviams žinomas agitatorius Andrius Martus. Mirė nuo tifaus, turėdamas 57 metus amžiaus.

Tik per save prasimokęs skaityti ir šiek-tiek rašyti, a. a. Andrius rašinėjo veik į visus lietuvių laikrašėius ir paskutinius 10 ar daugiau savo gyvenimo metų jis pašventė agitacijai už Lietuvą ir jos reikalus. Karšė metu jis buvo sugrįžęs Lietuvoje ir ten vedė Lietuvos pabėgėlius gilyn į Russiją. Sugrįžęs Amerikon važinėjo su visokiais mus tautos reikalais, sakydamas agitatyves prakalbas. Mums, San-

dariečiams, jis ypač paminėtinas tuomi, kad jis sutvėrė nevieną Sandaros kuopą. Jis buvo A. L. T. Sandaros vice-pirminiku.

Vėliaus daugiau parašysime apie tą žmogų, tuo tarpu tik tiek paminėsime, kad darbštesnio ir labiau pasišventusio viešam labui žmogaus neteko matyti. Sugrįžęs Lietuvoje antru kartu, kad jau Lietuva laužė svetimus pantičius, jis darbavosi su visu atsi-dėjimu ir nesykį buvo lenkų ir rusų sumuštas. Su pasididžiavimu jis rodė Lietuvoje pasportą, savu krauju sulaišytą — krauju, pralietu agitacijoje už Lietuvos laisvę ir jos teises.

Miegok saldžiai toj Lietuvos žemelėj, kurią taip buvai numylėjęs, mielas tėvynaini!

dencija apmokama vidaus tarifais.

KLERIKALAS FAŠISTAS.

RIETAVAS, Telsių apskr. Naujų metų dieną vietinė Valst. Sąj. kuopa darė savo susirinkimą. Iš anksto buvo paskelbta, kad susirinkime dalyvaus Seimo atst. Kuzminškis, todėl žmonių prisirinko pilna salė. Į susirinkimą atsilankė ir vietos kun. Dikinevičia. Po atstovo kalbos jis paprašė žodžio ir atsiklausė, kokia yra V. S. taktika. Atstovas davė į šį klausimą plačiausią atsakymą, nurodydamas ko V. S. reikalavo St. Seime ir dabar reikalauja. Taip pat nurodė visus skirtumus tarp kr. dem. ir V. S-gos. Po to vėl ėmė žodį kun. Dikinevičia ir pradžioje pasiskė, nesąs kr. demokratas, kad kr. demokratai esą veidmainiai darydami Ukinkų Sąjungą ir Darbo federaciją, bet už juos esą kur kas blogesni valstiečiai, socialistai, masonai, toks pats esąs ir čia esantis atstovas, kurio geri katalikai neprivalą klausyti. Žmonės pradėjo juoktis. Dar labiau supykto kunigėlis, liepė kelti triukšmą ir apeisti salę, ką pirmutinis ir padarė. Paskui jį išėjo vos mažas davatkų burelis ir kunigėlis matydamas, kad tiek mažą pasekėjų turi, nubėgęs dar sumedžiojo 15—20 piemengalių ir grįžęs su burii į salę, pradėjo triukšmą kelti, bliauti ne savo balsais. Minia jau buvo besirengianti truksmadarius pašalinti, bet atstovui Kuzminskui patarus taip nesielti, susirinkimas buvo uždarytas. Tai tau ir kunigas — inteligentas!

KLAIPĖDOS KRASTAS.

Lietuvos Seimas prijungė Mažąją Lietuvą prie Didžiosios Lietuvos. Sausio 23 d. Lietuvos Seimas nutarė patenkinti Mažosios Lietuvos prašymą — Gelbėjimo Komiteto Seimo prašymą priimti savo globon Mažąją Lietuvą. ("Liet. Uk.")

KLAIPĖDOS KARIWOMENĖ.

E. KLAIPĖDA. Pirmas Klaipėdos krašto savanorių pulkas vis didinasi. Pulko kareivių dalis jau aprėdyta karės uniforma su tamsiai žalsvai geltona spalva, kepturės gi žieminės. Taip pat suorganizuotas rezervu batalionas. Dar organizuojama dvi sunkiosios artilerijos batarejos ir vienas kavalerijos eskadronas, "Mirties husarais" pavadintas.

ARMIJOS VADO PABAUDOS.

E. KLAIPĖDA. Armijos vado įsakymu, Klaipėdoje nubausti du restoranai 100,000 mar. ir uždaryti 7 dienoms už pardavinėjimą svaiganančių gėralų. Armijos vado įsakymu išsiūsta iš Klaipėdos ir krašto lauk visa eilė atvažiuosiu iš Lietuvos asmenų ir dar kiti bus tuojau išsiūsti. Šiuo išėjimu, kad žmonės neturintieji čia svarbių reikalų nesivažinētų ir neužimtų jau ir be to augstas Klaipėdoje gyvenimo vietas.

STOTIES IR UOSTO KOMENDANTAS.

E. KLAIPĖDA. Stoties Komendantu paskirtas Kurmis, gi buvęs stoties komendantas Versulė paskirtas uosto komendantu. gera leisti laikyti bent dvi ali-

A.L.T.S. REIKALAI

A. L. T. SANDAROS C. VALDYBA:
J. V. LIUTAS, pirmininkas,
105 Henry St., Linden, N. J.
NADĀS RASTENIS, vice-pirm.
769 Broadway, So. Boston, Mass.
K. J. PAULAUSKAS, sek.
327 E St., So. Boston, Mass.
A. IVAŠKEVIČIUS, iždin.,
361 Broadway, So. Boston, Mass.
Izd. Globėjai:
K. J. SIDABRAS,
357 Broadway, So. Boston, Mass.
ANELE AKELAITE,
2217 Sarah St., Pittsburgh, Pa.
J. VIRBIČKAS,
149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.
Apsvietos Komisija:
K. S. KARPAVIČIUS,
7907 Superior Ave., Cleveland, O.
DR. K. DRANGELIS,
4101 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.
J. O. SIRVYDAS,
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Istatų Komisija:
S. E. VITAITIS,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

V. J. ŠLIAKYŠ,
327 E St., So. Boston, Mass.
V. K. RACKAUSKAS,
294 Eighth Ave., New York, N. Y.
Kontrolės Komisija:
S. MOCKUS,
266 Bolton St., So. Boston, Mass.
J. LEKYŠ,
36 Juliette St., Dorchester, Mass.
V. P. JANKAUSKAS,
327 E St., So. Boston, Mass.
POLITINIO IZDO KOMITETAS.
ADV. S. KODIS, pirmininkas,
117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
L. GAIZAITĖ, sek.,
3990 Ellis Ave., Chicago, Ill.
A. IVAŠKEVIČIUS, ižd.
361 Broadway, So. Boston, Mass.
Vice-pirmininkai:
K. VILKAS,
656 W. 47-th St., Chicago, Ill.
A. ŽUKAS,
652 E. 102 St., Cleveland, Ohio.
A. KURELAITIS,
834 Hollis St., Baltimore, Md.
J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAUJI NARIAI ĮSPOJO!
A. L. T. SANDARŲ.
Prie 15 kp., Bridgeport, Conn.:
Povilas Sitavičia,
A. Gecevičia.

KUOPOMS IR VISIEMS SANDARIEČIAMS.

Pereitame Sandaros Seime, Pittsburgh, Pa. buvo nutarta, kad Sandaros adm. atspausdintų tam tikras kuopų nariams mokėsčių knygetes, kad kuopų raštininkai galėtų palaikyti tinkamesnę tvarką link narių užsimo-kėjimo narinės mokėsčios. Pagaminimas tam tikrų mokėsčių knygielių buvo būtinas reikalas, nes pereitais laikais naudojamos dviem metams tam tikros kortelės buvo neapčiuosios, dėlto, kad jos greitai gali kur nusimesti ir nepažymėta, kada narys yra įstojęs į mūsų organizaciją. Tad matydami tą reikalą skubotai, po Seimo apsispauskus adm. reikalus, tuo emėmės už darbo ir kny-gutes jau atspausdinome.

Knygutės bus tinkamos nau-doti 7 metams, nes ant ilgesnio laiko daryti būtų neapčiuosios dėlto, kad 7 metai yra didelis laikotarpis ir per tą laiką gali įvykti kokių permainų organizacijoje ir gali būti patobulinimų kuopų reikaluose su centru. Knygutėje bus vieta įrašyti narį, kada jis įstojo į organizaciją, jo vardas, pavardė ir numeris sulgy kuopos knygy. Numeravimas narių yra labai praktiškas. Kada kuopa turi porą-trejetą dešėtu narių, tai dar nieko, bet kada išbujoja iki keliu šimtu, tai daugelį kartų pasitaiko, kad prie kuopos priklausio keli nariai vienodu vardu ir pavardę, tai pasitaiko, kad ir kuopų raštininkai padaro klaidų ir pats Centras gali padaryti. Taipgi pasitaiko, kad nauji kuopų raštininkai kartais paduoda centrai narių vardus-pavardes kitaip, negu kad jie centre buna užregistruoti. Pavyzdin: kada narys prisirašo prie Sandaros, tai centran prisunčia jo pavardę F. Franckus, na kita kartą naujam raštininkui užėmus vietą Centran prisunčia to paties nario mokėsčius pavadindamas Pranas Franckus arba kad ir kitus taip panašiai, na, o kada Centrai siunčiant mokėsčius visados su vardu-pavardę bus pažy-mėtas nario numeris, tai vardas ir pavardė kad ir bus suklaidinta, bet numeris neatleis ir klaidų nebus. Tada bus gera tvarka ir kuopose ir centre.

Atspausdinimas augėclau mi-nėtu mokėsčių knygieliu Sanda-ros Administracijai, popieris ir darbas, kainavo keletas dešėtu dolerių. Ji pasiuntimas kuopoms pašto lėšos taipgi sudarys keletą dolerių. Tad atsižvelgiant į tai prašyčiau kuopų ir visų Sanda-riečių, kad padengtų tas lėšas. Pavyzdin, kada kuopų raštinin-kai jas dalys nariams, tai kad pareikalautų iš kiekvieno po 5c. Tikiu, kad gerbiami Sandariečiai tuomi neišsižeis ir sumokės po 5c.

O jei kuris narys negalėtų užmo-kėti, tai gal kuopa apmokėtų iš savo izdo, o jei ir kuopa negalėtų, tai tuokart bus veltui. Bet jei visos kuopos galėtų sumokėti sul-gy savo narių skaitliams, tai adm. netik kad užsidengtų visas lėšas, bet sykiu liktų keli doleriai pelno parengimui kitokių spausdinių kuopoms. Siūsdamas knygetes kuopoms bilų nesiųsiu, nes čia nėra kokis griežtas įsa-kymas, bet tik pakeltas klausimas, o kadangi kuopos rupinasi savo Centru, tai tikiu, kad kiek-viena kuopa šį klausimą apkal-bės ir jei kuri išgalės, tai atsily-gjs.

Taipgi visos kuopos pasisteng-kite šaukti susirinkimus ir pri-siųsti narių užvktas mokėsčios, nes žinote, kad laikraštį veltui siuntinėti negalime. Kaikurių kuopų nariams pasiuntėme atvi-rutes pranešdami, kiek jie mums skolingi. Tikiu, kad tie Sandariečiai, gavę paraginimą, nenorės mūsų skriaudos ir užsimokės. Tad, gerbiami Sandariečiai, visi imkimės už darbo. Jei šiais me-tais visi sulgy išgalės pasidar-buosime, tai ateinančių metų mūsų 10 metų Jubilėjinis Sei-mas bus istoriškas.

K. J. PAULAUSKAS.
Sandaros Sekr.-Adm.

ATSISAUKIMAS.

Sandariečiai! Žinote, jogei šiuomi laiku lankosi Amerikos lietuvių kolonijose Lietuvos Moterų Globos Komiteto atstovės — gerb. D. Slezevičienė ir V. Vencienė.

Gerbiamos viešnios pasiržo aplankyti visas žymesnes Ame-rikos lietuvių kolonijas, kur sa-kys prakalbas, darys specialių pranešimų apie Lietuvos našlai-čių padėtį ir visur stengsis tam kiltam tikslui — našlaičių pašal-pai — parinkti aukų.

Gerb. viešnių misija yra gry-nai labdarybės tikslais paremta, todėl tikimės, kad visur ir visi (o jei ne, tai bent dauguma) Ame-rikos lietuvių širdingai jų žygių parems kaip darbu taip ir pinigais.

Išpildymas maršruto, su-prantama, yra nelengvas darbas. Gerbiamos viešnios, tatau, pačios vienos, be visuomenės pagalbos, begu galės sekmingai savo už-duotį atlikti ir augštojo tikslo pasiekti.

Todėl mes, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Centro Val-dyba, savo posėdžiuose, vasario 17 ir 18 dd. nutarėme širdingai remti L. Moterų Globos Komite-to atstovių misiją, kadangi tai yra labdarybės darbas.

Ir šiuomi, taipgi, atsišaukiame prie visų Sandaros kuopų ir San-dariečių, kad prisųdam ir reikalau-dami, kad visų, kur tik galima, prigėlbėtų surengime susirinki-mų, teiktų draugiškos paramos kaip triušu, taip ir pinigais gerb. L. M. G. Komiteto atstovėms.
Maršrutą rengia Moterų Glo-bos Draugijos Amerikoje Centro

valdyba. Pasekmingesniam šio uždavinio išpildymui priskirta prie Moterų Globos Amerikoje Centro Valdybos dar penkios ypotos iš šalies. Maršruto tvarkymo raštininku yra pil. St. Pau-ža, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y. Teiksitės tatau šiuose reika-luose su pil. S. Pauža susižinoti.

Tikimės, kad draugai Sanda-riečiai šį labdaringą darbą pilnai parems.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Centro Valdyba.

IŠ A.L.T.S. Kp. Veikimo.

BINGHAMTON, N. Y.
ALTS. 64 kuopos laikytame susirinkime, vasario 6 d., 1923 metų, tapo išrinkta nauja valdy-ba: pirm. J. Vaitekunas, 23 Downs ave.; prot. rašt. M. Ur-bas, 37 Lake ave.; finansų rašt. A. Liepa, 37 Lake ave.; ižd. A. Adomaitis, 53 Glenwood ave.

PATERSON, N. J.
ALTS. 38 kuopa parengė prakalbas vasario 1 dieną. Kalbėto-jas buvo gerb. viešnios iš Lietu-vos D. Slezevičienė ir V. Vencie-nė, kurios ir aiškino padėtį Lie-tuvos našlaičių. Publikos atsi-lankė labai mažai. Mat prakal-bos įvyko ant greitųjų, tad nebu-vo galima išgarsinti. Prakalbose susiorganizavo iš vietinių mote-rų kuopa Liet. našlaičiams šelp-t.

P ATRODĖ AMERIKAI KLAIPĖDOS ĮVYKIAI.

Kad patirti Amerikos visuome-nės išpuzdius ir išvadas dėl kokių nors atsitikimų, pravartu yra kreipti domės į spaudoje pa-duodamų žinių antgalvius, pava-dinimus ir į laikraščiu editorija-lus. Šiuos pastaruosius mažai kas seka, skaito. Bet, užtat, kurie seka tie galėtų buti paskaityti krašto inteligentija. Didžioji gi minia tenkinasi žinių antgalviais — dėl stokos kantrybės ir laiko. Tai daro dažnai ir inteligentai, brangindami laiką. Dėlto ir spau-da čia kreipia didžiausios domės į tinkamą žinių užvardijimą. Didieji dienraščiai laiko tam tikrus specialistus, kurių vienat-inis uždavinys — uždėti žinioms ir straipsniams antgalvius ir pa-vadinimus, kurie turi nurodyti ir turinio esmę, ir redakcijos nu-švietimą, ir taip pat turi atspėti skaitytojų skonį.

Šiame straipsnyje pasiržo me paduoti skaitytojams tele-gramus ir korespondencijų ant-galvius, — dėl Klaipėdos atsitikimų — kuriais Amerikos dien-raščiai mirgėte mirgėjo prade-dant nuo sausio 10 d., ir iki sau-sio pabaigai. Reikia pridurti čia ir tai, kad Klaipėdos įvykiai Lie-tuvos ir lietuvių vardą labiau Ame-rikijoje išgarsino, negu net Lietuvos pripažinimas. Kas dien-gau gaudavome iškarpu iš dien-raščių. Sausio 13 dienos net 151-os dienraščio iškarpos mus pasie-kė. Tai nereiškia, kad kiti dien-raščiai nebutų dėję žinių apie Klaipėdos įvykius. Dėjo vi-si. Mus pasiekė tik žymesniųjų dienraščių iškarpos. Paduodame-tuos antgalvius kronologinėje eilėje, sugrupavę juos pagal turinio (kitame straipsnyje paduo-sime žymesnių editorijalų ap-žvalgą). Ir taip:

SAUSIO 10 D.
Žinios turėjo tokius užvardijimus: Dienraščiai skelbė: "Lietu-viai perėjo sieną"; 1 dienn.: "Lietuviai peržengė sieną, kad užimti Prusiją"; 2 d.: "Praneša-ma, kad Lietuvos Kariuomenė perėjo Prusų sieną"; 3 d.: "Lietu-vo Kariuomenė eina į Rytų Prusiją"; 2 d. "Pranešama, kad lietuviai eina į Klaipėdą"; 1 d.: "Lietuviai taip pat maršuoja; 2 pulku perėjo sieną, kad užėmus Rytų Prusiją"; 4 d.: "Lietuva įsi-veržia į Prusiją"; 1 d.: "Lietuvos kariuomenė įsiveržia Rytų Pru-sijon." "Iš Berlyno pranešama,

Valio Patersono moterėis: prisirašyti ko skaitlingiausia į taip prakliną draugiją, kad tik kaip daugiaus sušėlpti Lietuvos našlaičius, sumažinti jų vargus, ir išauklėti kilnioj dvasioj. Kil-nioj dvasioj išauklėti nevienas jų gali patapti garbingas Lietu-vo didvyrių eilėse, ir jie mums bus dėkingi, ir mes galėsim pasidžiaugti kaipu atlikę savo mielaširdystės pareigas.

Aukų surinkta Lietuvos naš-laičiams šelpți \$23.20. Išlaidos už svetainę \$4.00. Viso pasiūsta į centrą \$19.20. Aukojo sekančiai: ALTS. 38 kuopa \$5.00, P. Balio-nis \$2.00. Po \$1.00: M. Danelinė, J. Dutkus, A. Vereškevičius, J. Žilius, J. Keršulis, L. Ribnieris, J. Treinis, Z. Gudukas, P. Mali-nauskas, J. Matucas, L. Tocionis, po 50c.: A. Vinkus, A. Yungas, B. Tocionis, R. Adomaitienė, B. Tunilienė. Smulkių aukų \$2.70.

Jonas Cilencavičius.

CHICAGO, ILL.
A. L. T. Sandaros 75-tos kuopos mėnesinis narių susirinki-mas įvyks trečiadienį, kovo 7 d. punktualiai 8 val vakare, 731 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Draugai ir draugės! maionėki-te kuo skaitlingiausia ir punktu-aliausiai atsilankyti, nes turime keliatą svarbių reikalų aptarti. Taipgi atsiveskite ir naujų narių.

J. Auryla, prot. rašt.

o laivas siunčiamas Klaipėdon sulaikyti užpuolimą"; 1 dienn.: "Alijantų karo laivai bus pasi-ųsti į Klaipėdą." 5 dienn.: "Lietu-viai kariauna su vokiečiais. Apsupa Klaipėdą." 1 dienn.: "Protestuoja prieš lietuvių įsi-veržimą."

Iš Kopenhagos žinios šiaip skambėjo: 16 dienn. "Lietuviai apsupo Klaipėdą ir paskelbė ap-gulos padėtį"; 2 dienn.: "Alijan-tai paskelbė apgulos padėtį"; 4 dienn. "Lietuviai paėmė Klaipė-dą ir paskelbė Sovietų tvarką"; 1 dienn.: "Lietuva karo padėty-je"; 1 d.: "Vaikų karas prasideda dėl Klaipėdos uosto"; 1 d.: "Francuzų Armija gins Klaipė-dą nuo lietuvių"; 1 d.: "Lietuvis išrinktas Klaipėdos prezidentu"; 1 d.: "Klaipėda skelbia savo Nepriklausomybę."

Iš Paryžiaus žinios šiaip skambėjo: 2 d.: "Pašėlęs lietuvių sukilimas; juos budriai sergsti"; 1 d.: "Bijomasi maišaties Klaipėdoj"; 1 d.: "Naujas karas prasideda Pabaltijoje"; 1 d.: "Britai prisi-deda prie protesto; siunčia laivus"; 17 d.: "Alijantai siunčia karo laivus į Klaipėdą"; 1 d.: "Lietuviai su Vokiečiais prieš francuzus"; 1 d.: "Lietuviai už-puolė Klaipėdą"; 1 d.: "Francuzų Armija atmušė užpuolimą nuo Klaipėdos"; 5 d.: "Lietuviai skelbia, kad žinios iš Klaipėdos yra netikros."

Iš Rygos žinios skambėjo: 2 d.: "Klaipėdos lietuviai sukilo." Iš Berlyno: 1 dienn. — "Vokietija pakratė rankas nuo Klai-pėdos užėmimo"; 1 d.: "Ame-rikonas siunčiamas į Klaipėdą sekti nuotikių"; 1 d.: "Naujas Tautų Sąjungos Armijos paže-minimas."

Čia turime pažymėti, kad maž-ne visi paminėti dienraščiai dėjo žinių apie Klaipėdą, gautų iš įvairių šaltinių; jos budavo sudapnoš, dažniausiai paeiliui į vieną kiltį su bendrais užvardi-jimais, kurių dažniausiai buvo ne vienas, o keli; negalėdami dėl stokos vietos užciuoti visų mes paėmėme savo apžvalgai tik pirmuosius, antgalvius, didžiausiomis raidėmis išspausdintus. Jie turi ir didesnės svarbos.

SAUSIO 13 D.

Tą dieną daugiausiai buvo ži-nių iš Paryžiaus. 58 dienn. skel-bė: "Alijantai tiki, kad Lietuva gali sulaikyti sukilimą. Reika-lauja, kad Lietuva veikty"; 1 d.: "Ambasadoriai reikalauja, kad lietuviai būtų geri"; 2 dienn. "Žada išperti kailį Lietuvai"; 9 dienn. "Ambasadoriai protestuoja, kad lietuviai grąšina Klaipė-dai"; 1 dienn. "Lietuviai nelei-džia nieko per sieną"; 5 dienn. "Alijantai reikalauja, kad Lietu-va užgniauztų maištą"; 9 dienn. "Francuzai mušas su lietuviais."

Iš Kopenhagos: — 8 dienn.: "Lietuviai pliekiasi su Klaipėdos policija."

Iš Berlyno: — 1 d.: "Lietuvos Ambasadorius gina Klaipėdos sukilimą"; 1 d.: "Lietuva sutinka mažą pasipriešinimo Klaipėdos užėmime"; 3 d.: "Lietuvos kariuomenė neįvelta Klaipėdos ju-dėjime"; 1 d.: "Lietuva tvirtina, kad ji sukilime nedalyvauja"; 2 d.: "Lietuvai pažadėta išeiti į jurą"; 1 d.: "1,000 geležinių Vilų laiko užėmė visą kraštą ir puola sargybą"; 1 d.: "Alijantai kalti už Klaipėdos sukilimą."

Iš Londono: — 4 d.: "Lietu-viai užpuola Klaipėdą ir sukelia lenkų įvirtimą"; 1 d.: "Alijantai protestuoja prieš Lietuvą"; 1 d.: "Britanija ir Francuzija eina iš-vien — išskyrus tik atlyginimo klausimą"; 4 d.: "Lietuva grąšina veiksnu, jeigu alijantai griebsis ginklo."

Iš Rygos: — 3 dienn. "Klaipė-dos sukilimas gali įvėlti Suv. Valstijas"; 10 dienn. "Lietuviai išvižo iš Klaipėdos francuzus; francuzai pabėgo į laivus"; 1 d.: "Susisiekimas su Klaipėda per-trauktas."

Ir Varšava prabilo. 19 dienn. žinios iš Varšavos skelbia, kad "Lenkai laikysis išvien su Ali-jantais."

Net iš Konstantinopolio atė-jusi telegrama 1 dienn. skelbia: "Lietuviai gali sukelti karą Pa-baltijoje."

Iš Washingtono: — 2 dienn. "Lietuva pasirengusi veikt Klai-pėdos krašte. Ji mano turinti ne-mažiau teisės įsikšti, kaip ir alijantai"; 1 d.: "Alijantams be-sirengiant į Klaipėdą, Lietuva laukia pasirengusi."

SAUSIO 14 D.

Iš Berlyno: — 7 dienn. "Fran-cuzai atmušė lietuvius nuo Klai-pėdos"; 15 dienn. "Lietuviai paė-mė Klaipėdą. Įsteigė savo val-džią."

Iš Liepojaus: — 5 dienn.: "Lietuviai užpuola francuzus ir vokiečius. 80 kritusių."

Iš Chicago: — 2 d.: "Chica-gietis pasakoją, kodėl lietuviai eina į Klaipėdą"; 1 d.: "Klaipėda užimta; susisiekimas pertrauk-tas."

Iš Paryžiaus: — 4 d.: "Lietu-viai mušasi su francuzais; ali-jantai skubiai siunčia armiją ir laivus"; 3 d.: "Francuzų karo laivai skubiai plaukia į Klai-pėdą"; 2 d.: "Lietuviai kovoja su francuzais; alijantai skubinasi su pagelba; 3,000 kareivių ir penki Britų karo laivai dumia į Klaipėdą."

SAUSIO 15 D.

Iš Paryžiaus: — 2 d.: "1 fran-cuzas užmuštas"; 3 d.: "4 fran-cuzai užmušti kovoj su lietu-viais"; 2 d.: "Ambasadorių Tary-ba prašo Lietuvos griebties energingų priemonių"; 1 d.: "Francuzų kariuomenė pasiryžu-si laikyties iš paskutimosios"; 3 d.: "Lietuviai paėmė Klaipėdą. Sako, kad tai ne prieš alijantus." 1 d.: "Lietuviai supliekė francu-zus."

Iš Varšavos: 3 d.: "Lenkai ža-da remti alijantus."

Iš Londono: 15 d.: "Lietuviai užėmė Klaipėdą. Nuginklavo priešininkus"; 2 d.: "30 lietuvių paėmė Klaipėdą."

Iš Kopenhagos: 2 d.: "Lietu-viai reikalauja alijantų pagalbos. Sako, kad jie sukilo prieš vokie-čius." 4 d.: "Lietuviai paėmė Hei-dekrug ir pasodinio ten laikina valdžią."

Iš Berlyno: 29 d.: "Lietuviai mušasi Klaipėdoj su francuzais; 8 d.: "Dideli mušiai Klaipėdos gatvėse"; 23 d.: "Lietuviai plie-kia francuzus"; 2 d.: "Klaipėda tuojau bus paimta"; 1 d.: "Laivai skubinasi francuzams į pagelbą; lietuviai sunkiai spaudžia"; 44 dienn. "Lietuviai paėmė Klaipė-dą. Įsteigė savo valdžią"; 8 d.: "Lietuviai sumušė francuzus ir išvižo juos iš miesto"; 1 d.: "Lietu-viai paima Klaipėdos žibalo žemes ir laiko jas"; 2 d.: "Lietu-viai persergti alijantus"; 1 d.: "Kaltina alijantus dėl Klaipėdos sukilimo"; 1 d.: "Lietuviai paė-mė nelaisvėn 7 francuzus ir 15-policemonų. Sukilėlių nota per-sergti, kad alijantai bus kalti, jeigu įvyks didesnis kraujo praliejimas"; 1 d.: "Kaip tik geležini-ai Vilka paėmė Klaipėdą — lenkai tuoj emė mobilizuoties."

Iš Vašingtono: 5 d.: "Lietuva prašo alijantų atsiimti kariuo-menę. Perspėja, kad jie neima atsakomybės už galimą kraujo praliejimą." Čia dar prėduosime antgalvius, kuriuos padėjo ant korespondencijos iš Berlyno (sausio 15 d.) žymiausias Ame-rikos dienraštis "New York Ti-mes (ant pirmo lapo): "Lietu-viai paėmė Klaipėdą. Miestas paimtas šturmu. Atmušė tiltą ir kariuomenė pasipylė į miestą. Francuzai iškėlė balytą vėliavą. Tautų Sąjungos Taryba pasida-vė. Alijantams įsakyta pasi-traukti. Kova beveik be kraujo praliejimo. Sukilėliai gal ir ne-reikalauja prijungimo, jeigu vokiečių valdžia bus pašalinta."

L. I. B.

A. A. TULYS.

Tama Janošūtė.

(Tasa)
Motina dėkingai nusišypsojo, palenkė galvą vyrui ir dukterį beveik stumte pastumė prie jo. O Tama šokant ji nenuleido akių nuo jos ir to vyro. Jai buvo pažėlusiai smagu matyti savo dukterį šokant su dailaus ūgio vaikinu.

Muzikai sustojus Tama su vaikinu sugrįžo prie motinos ir supažindino ją su vaikinu. Paskui jie visi trys šnekėjosi ir juokėsi, kol vėl pradėjo grajyti.

Pašokęs vaikas su Tama keturis šokus nuėjo sau, Janošienė su dukteria akimis nulydėjo jį iki jis dingio minioje. Paskui užvedė apie jį kalbą:

—Jis gražiai šoka, — sakė ji.
—Toksai mandagus jis. Jis man patinka, — sakė Tama.

—Kodėl jis daugiau nebešoko su tavimi?

—Jis sakė turįs eiti pas savo draugus.

Tama tuoju paliko susimąčius ir nenori daug kalbėti. Jos mintis buvo sukonzentruota ant to vaikinio; o širdis jautė kokį tai sunkumą, tarytum būtų kas nuo jos nuplėšta. Ji norėjo, kad pasitaikytų proga išeiti kur su juom į ramią vietą pasikalbėti, už rankų pasispausti, susiglausti. Tačiau, po viskuom, Tama neturėjo vilties daugiau jį besusi-eiti, nes jau buvo paspėjus prisžiūrėti kaip žmonės yra. Ji jau žinojo, jog labai dažnai pasitaiko dviem jaunuoliams, kuriu d męgstasi vienas kitą susitikti meiliai pasišnekėti, sykiu pa-vaikščioti pasėdėti ir susijudinus susiglausti ir paskui ant visados persiskirti ir nieko nebežinoti vienas apie kitą. Tas rodė Tamai liudnu daiktą. Ji nekentė, kad taip yra. "Kodėl mergina neturi daugiau žinoti kur gyvena vaikas, kuris jai patinka ir kuris kartą laikė ją karštam glėbyj ir pasvaigęs bučiavo?" — mįsliino jauna, tik gyveniman iš-ėjus Tama.

6.

Saulė buvo arti laidos; jos spinduliai tviskėjo ant banguo-jančio ežero. Oras pasidarė truputį vėsesnis. Žmonės pradėjo skirstytis prie vakarienės. Umu Tamai dinkelėjo į galvą besilei-džiantį saulė, kuri buvo didelė, raudona ir rodiši, kad skęsta į ežerą ir skirstantys žmonės, kurie atsisveikino ir ėjo kas sau po du, po tris, po keturis, po dau-giau. Vieni jų sėdo į automobili-us, kiti pėsti tolinosi. Salėje te-begrajino muzika ir daugelis porų tebešoko. Tama su motina laukė kol šokis sustos.

Tuo tarpu įdvi netikėtai pri-ėjo Augustas Stasiunas, senas našlės Janošienės pažįstamas ir kartą buvęs mylimas. Jis dabar buvo apsilėidęs, apie keturiasde-simtis metų amžiaus, gyvenęs vienas ir inderferencioj. Jis bu-vo baigęs vidurinę mokyklą ir plačiai apsikaitęs; bet nepasie-kęs savo jaunystės idealų, nus-tojęs intereso į gyvenimą ir palikęs "nieką darą iš visako." Vienok po visu tuom, pas jį ne-truko išsireiškimų, kurie, nors ir buvo apsupti didelių nerimtumų, rodė, kad jis giliau žiuri į gyvenimą.

—Kodėl nešokate? — priėjęs jis paklausė moterų.

—Prisišokome jau, — smag-iai ir parodydama dėkingumą, atsakė Janošienė.

—Tavo Tama kaip greitai iš-tyso, — pastebėjo jis.

—Jau šešiolikos metų, — ko neištisti.

—Kaip tu einasi Tama? — jis nuleido akis ant mergaitės.

—O, labai gerai. Ačiu.

—Labai gerai, a? Tai labai pa-prastas atsakymas. Bet tu links-ma, vistiek. Ar tu šoki?

—Kodėl man nešokti? Su-prantama.

—Vadinasi, motina iš gyveni-mo — dukte į gyvenimą...

—Ką? — Tama jo nesuprato.

—Ką! Tiek šių dienų jauni-mas ir težino. Bet taip ir gerai. Taip ir gerai. Gyvenimas tik — pokšt! Aš sakau, tu įeini į gyvenimą. Vadinasi, tu jau užaugai.

—Dar nevisai, — gudriai su-sigriebė Tama.

—Kitais metais busi visai už-augus. Ir tada nesnausk, nes jaunos dienos dingsta šitaip.

Jis pirštais supliauškino ore. Janošienė nusišypsojo ir pa-tvirtino:

—Taip, Tamele. Jaunos die-nos netrunka prabėgti.

Tas sukėlė Tamos galvoje nau-jų minčių ir abejonių, tačiau ji norėjo motinai pasakyti: "Koks beprotis tas Stasiunas."

—Einame pasisukti, — tarė Stasiunas į Janošienę, kuri smag-iai nulenke jam galvą ir nusi-šypsojo.

—Pradės juoktis iš mūsų, — paskui atsiliepė moters papročiu.

—Tegu juokiasi, kas nori, ką mes paisome. Einame.

Jis paėmė jai už rankos ir iš-vedė. Tama turėjo šypstotis iš to neprastumo, nes jų figūros ne-atrodė į šokėjus. Sunkus darbas, netikęs maistas buvo jau susto-riņes ir sukraipęs juodu.

Jiedu šoko lamsčiai ir smagiai, kaip dvidešimts metų atgal.

Pašokus Stasiunas klausia Tam-os:

—Ar gerai šokome?

—Labai gerai, — sakė ji.

—Labai gerai, a? Mes šoko-me, kaip mūsų laikais šoko. Ta-da kitaip buvo.

—Mūsų šokiai yra geresni, — pastebėjo Tama.

—Taip, tau taip rodosi. Bet paklausk tu motinos, ką ji tau pasakys. Vadinasi, mūsų šokimo laikas jau praėjo, Marcijona.

Jis pavadino Janošienę jos pirmu vardu, kaip vadindavo dvidešimts metų atgal.

—Jau praėjo, — dusliai tarė moteris.

—Vadinasi, kaip ant vandens, taip ir ant žemės, — nusijuokė Stasiunas, ir umu sučiupo Tamai už rankos ir pradėjo jai pasako-ti: — Tu graži mergina. Tu labai panaši į motiną. Tavo motina kartą tokia pat buvo. Gal kiek storesnė. Bet jos veidas buvo taip pat gražus, kaip tavo dabar. Taip, Tama, atmink mano žodį. Jaunysta šitaip praužia...

Jis vėl supliauškino pirštais ore ir baigė:

—Ir kada žiuri atgal, tau ro-dosi lyg butum jos visai netur-ėjęs. Tik pažiūrėk į motiną ir ma-ne... O bet gi neseniai mudu bu-čiavomės...

Janošienė stumtelėjo Stasiu-ną.

—Je, taip, kaip ant vandens, taip ir ant žemės, — užbaigė Stasiunas. O truputį patylėjęs, braukdamas ranką sau per plau-kus nusišypsojo Janošienei:

—Ar netiena, Marcijona?

II.

ANTRI METAI.

1.

Temstant Tama iškišo galvą pro atidarą langą ir žiūrėjo nuo antrų lubų į gatvėje zujančius vaikus ir šaligatviuose šnekan-čius moteris. Jos mintys buvo nepastovios, bet daugiausia su-ko apie ežerą. Dabar ir vėl prisimi-nė jai praeita vasara ir dauge-lis smagių valandų, praleistų prie ežero. Ji pamislino apie vi-ną ir kitą vaikina, su kuriais jai teko smagiai pasišnekėti ir ku-rie jai patiko. Ir, žiūrėdama į prieblandą, pilkumos aptrauktus nušiurusius namus, prie kurių buvo ištemptos virvės su susver-

tais baltiniais; į moteris, prastai apsitulėjusias, negražiai per-veržtais viduriais, į pilną gatvę vaikų, purvinų ir apskurusių; ir prie to atsimindama striuką sa-vo praetiį, Tama jautė neaiškų ilgėsį, trukumą ir nesupratimą.

Ilgai ji viena rymojo ant lan-go, tarytum ko laukdama. Pas-kui pamatė antra pusė šaligatvio ateinantį šalį šalonį, kuris gyve-no ketvirta grėčia nuo jų. Jis bu-vo devyniolikos metų amžiaus, patogus, linksmas ir gerai Tamai pažįstamas. Bet ligšiol jis reparodė didelio patraukimo nė prie Tamos, nė prie kitų mergi-nų. Jį pamačius Tama norėjo pasitraukti nuo lango, kad jis neužtėmtytų, nes ja: buvo lyg gė-da pasirodyti, esančiai namie ir viena tokiam gražiam vakare, tačiau ji nepaspėjo.

—Halo, Tama! — jis skar-ožiai ir gyvai suško jai trau-kiantis.

—Halo! Kaip tau?

—Labai gerai. O tau? Kodėl reini pasivaikščioti?

Šitaip prasidėjo įdvių kal-ba. Šalonis parėjo skersai gat-vės, ties pat langų ir atvertęs galvą kalbėjo į Tama, kuri labai maloni jam buvo. Jiedu juokėsi, šokinėdami kalboje ant mažų ne-svarbių daiktų. Pagaliau Šalonis kistelėjęs skrybėlę nuėjo nam-on. Tama akimis sekė jį nu-tolstantį ir kada jis, paėjęs ne-tyčia atsisuko į pralekiantį auto-mobilį ir paskui į langą, kuriame buvo Tama, jo akys vėl susi-dūrė su jos ir jis nusišypsojo.

Tama taip pat nusišypsojo, pa-mosikavo ranka ir pašoko nuo lango, neturėdama tikslo.

Kambaryj buvo visiškai sute-me, pasieniais stovintys daiktai rodė kitokiais. Tama staptelėjo vidury ruimo svarstydamą ką pradėti. Tas ir tas atėjo jai į mintį, bet priešingas jausmas pasirodė tvirtesnis. Ji jautė no-rą išeiti kur nors buti kompani-joj. Bet, pagaliau užsisėbė lem-pą, nutarus parašyti porą laiškų, kurie, ji rokavo, užims jai iki

Prie komodos priėjus pasiimti popieros, netyčia ji pasižiūrėjo į veidrodį, kuris stovėjo pakartas viršuje, ir apsisotojo. Ranka ji paėmė sau už skruostų, nusišyp-sojo. Dabar jai rodės, kad ji jau pilnai užaugus mergina, kad daug kitiškesnė negu praeci-tais metais buvo. Ilgokai pasto-vėjus prieš veidrodį ji paėmė praeitais metais trauktą savo paveikslą, kuris kabojų šale ko-modos ant sienos, ir pasižiūr-ėjus jį patempė lopus. Taip, di-delis skirtumas tarp praetių ir šių metų. Gal užtai ir Šalonis taip prielankiai šį vakarą su ja pakalbėjo? Tama atsiminė, kaip trys savaitės ar daugiau atgal, jis praeidamas labai karakteringai ant jos pasakė: "Tu — gražus velnias!" ir kaip paskui visą va-karą ji mįsliino apie jį dėl tokio jo užkalbinimo.

2.

Kai tik atsidarė prie ežero va-saros pasilinksminimo įstaigos Tama su Alena buvo ten pirmos. Jiedvi pasisiuvo vienodas suk-nias, nusipirko vienodas pančia-kas ir šią vasarą taip pat susitai-sė plaukus. Taip pat abidvi buvo išsimankščiusios gerai šokti. Ta-tai prie ežero atkreipė kožno akis, ypač patogių bernų. Nuėję prie šokių salės pirmą šokį jos taikės abidvi pašokti. Paskui pri-ėjo jas du vaikinai. Alena ne-laukus išėjo su vienu šokti, o Ta-ma, kritiškai pažvelgus į vyro akis nusišypsojo kasdienine šyp-sa, kurią ji buvo išsidirbus prieš veidrodį, pasakydama: "Aš tu-riu šį šokį."

—O kaip su kitu? — nepaži-s-tamas pasiskubino.

—Ir kitą turį.

Tą šokį Tama nešoko.

—Kodėl tu neėjai su juom? — paklausė jos sugrįžus draugė.

(Bus daugiau)

Antroji Kelionė į Lietuvą

(V. K. Račkauskas)

(Tasa).

Provincijoje.
Praėjus Lietuvoje rinkimams, mano reikalais nedaug kas tebu-vo galima padaryti, nes ir minis-terijoje ir finansinėse įstaigose visų laukta, kada susirinks Sei-mas ir susidarys naujas minis-terijų kabinetas. Naudodamos tuo "protarpiu," pasiryžau ke-liauti į Latviją ir į Vilnių, kur turėjau sudaryti reikalingus Baltic States Banko ryšius su Latvių ir Vilniečių bankais. Pa-kelyj sumaniau apsilankyti Šiauliuose ir savo gimtinėje Pa-pilėje, kas davė man progos pa-žinti dabartinį Lietuvos provin-cijos gyvenimą.

Šiauliai jau nebe tie patys, ku-riuos buvau matęs 1920 metų pradžioje, kuomet visas miestas buvo paverstas griuvėsiais ir, rodos, negalėjai tikėti, kad jis kada nors begalėtų atsistatyti. Šiandien miesto vidurys, kur 1920 m. nebuvo likęs "akmuo ant akmens," jau pusėtinai atsi-statė: jau matai visą eilę dailių mūro arba "stucco" namų, įren-giamų krautuvėms, bizniam, gyvenimui. Yra jau gerai pasta-tytų dirbtuvių, ir senosios vei-kių.

Ir čia jauti amerikiečių prisi-dėjimo. Nors yra ir tokių faktų, kad reikia kaisti iš gėdos už amerikiečių nebudrumą, nemo-kėjimą apsaugoti nuo išnaudo-jimo. Štai, einant Didžiąja gat-ve, su inžinierium B., jis rodo man gatvės kampą ir sako:

—Čia statoma du namu. Ple-ciaus savininkas žydas sukiošo lietuvių amerikietį į savo kišenių.

—Nejau! — nustebeu.

—Ugi taip! Amerikietis jieš-kojo sau vietos biznui, ir žyde-lis pasiūlė jam šitokia prozoci-ja: "pastatyk, sako, ant šito kampo du namus, vieną užimsi pats, su teise gyventi ir varyti biznį per 10 metų, be jokios nuo-mos, dykai; antrą namą aš užim-siu... o už 10 metų abu namu liks mano..." Ir amerikietis sutiko!

Šiauliuose apsilankiau pas se-ną mūsų amerikietį veikėją Dr. Joną Šliupą. Jis gyvena buv. Cumfto namuose, kur yra Pre-kybos ir Pramonės Banko Sky-rius. Dr. Šliupas yra to Banko direktorium. Be to jis mokyto-jauja ir Vyrų Gimnazijoje, kur dėsto istoriją ir higieną. Dakta-ras labai nudžiugo, pamatęs ma-ne. Mano apsilankymas ir nebu-vo bergėdžias, nes įteikiau Dak-tarui Shenandoah, Pa., lietuvių veikėjų auką \$250 Biržų gimna-zijos reikalams.

—Padėkok Shenandoah'rie-čiams, kad jie neužmirštą savo tėvynės reikalų, — sako mūsų žilagalvis veikėjas. — Juk tokiu budu Amerikos lietuvių galėtų kuopuikniausiai užlaikyti visas Lietuvos gimnazijas... Ar negal-ėtų Amerikoje susiorganizuoti švietimo Klubai pagal Lietuvos apskrčius? Biržų apskrčio išei-čiai turi savo klubą; Šiaulių ap-skrčio — savo, Telšių apskrčio — savo ir tt. Tokie klubai galėtų pastatyti ant kojų visas mūsų mokyklas... Beje, ar jau išleidai "Hiavata"?... Mums labai ji rei-kalinga mokyklose...

Pasakiau, kad mano versta-ją poemą "Hiavatos Giesmė" išleis Lietuvos švietimo Ministerija ir tą faktą skaitau sau didele gar-be...

Šiauliuose suėjau taip jau po-nią L. Šliupienę, neseniai grįžu-sią iš Palangos. Taip pat pasipa-žinau su jaunu filologu p. Rim-kum, Šiaulių gimnazijos moky-tuju.

Daktaras Šliupas, visai aplėi-dęs mediciną, labai domisi Lie-tuvos mokyklų klausimu ir Lie-tuvos pramonė. Tarp kitko, jo

noru yra gerai suorganizuoti Lietuvoje žuvininkystė ir tuo tikslu Lietuvoje yra jau nemaža pasidarbuota: tam tikra bendro-vė (bene "Gintaro ir Žuvies B-vė") išnuomavo iš valdžios vi-są eilę ežerų, organizuoja žuvi-ninkystę Palangos pajuryje ir ruošiasi gerą tinklų dirbtuvę.

Iš Šiaulių vykau pas savo ku-dikystės draugą inžinierių Joną Beresnevicių į Kalniškius, ties Papile. Man rupėjo pasižiūrėti Lietuvos provincijos gyvenimo, gauti kiek provincijos upo.

Lietuvos provincija, t. y. kai-mas, pasijuto labai sunkioj pa-dėtyj tuoj po to, kaip Lietuvoje įvesta savo pinigų vienetas. Kai dar ukininkas turėjo markių, tai bent turėjo į ką pažiūrėti: visas glėbis! Įėjus apyvarton Litams, žydai skubiai mainė savo markes į Litus, lyg nujausdami markių puolimą. Kaimietis, kaip la-biausiai konservatyvis gaivalas, nesiskubino mainyti; jis negal-ėjo greitai susigyventi su idėja, kad už 1 litą reikia mokėti 150 rublių (arba 300 auksinų). Jis laukė, lyg ir nepasitikėdamas savo krašto pinigais. Ir štai markė (su ja ir auksinas ir ost-rublis) pradeda galvatrukčiais smukti žemyn. Nei neapsižiūrėjo mūsų provincijos gyventojai, kaip iš jo leis kime sau, 100 tukstančių rub-lių, kuriuos jis laikė ir saugojo, kai akį kaktuje, beliko tiktai iš-pradžiu 600 litų, už sąvaitės-an-tros 400 litų, o už mėnesio — net tik 200 litų. O jei kas laikė savo 100 tukst. ost-rublių ligi 1 vasa-rio, tai begavo už jį apie 50 litų.

Ukininko padėtis labai pablo-gėjo išpradžiu ir dėl tos priežas-ties, kad, litams įėjus apyvarton, rinkos kainose iškilo tikra revolu-cija. Kaimietis, pratęs imti už savo produktus šimtais ir tukst-ančiais auksinų, išsyk nesio-rientavo, kaip už tą patį pro-duktą tesiulė jam keletą centų arba litų... Bet mūsų kaimiečių nedaug terekėjo laiko apskait-liavimui. Jis aprokavo, kad litas, kurio vertė yra 10 centų (Ame-rikos pinigais), turi būti lygus 20 kapeikų (prieš karą pinigais skaitant). Tokiu budu, jei rūgių pudas prieš karą buvo 1 rublis 40 kap., tai kaimietis ir dabar reikalauja už pudą 7 litų. Pirk-lys mieste tiek neduoda, nes už-sieniuose rūgių kaina yra žemes-nė, jis neįsėgabs tokia kaina perkamų rūgių užsienin. Bet mu-sų kaimiečių, mūsų ukininkui reikia pinigų, — tai jis, noroms-noroms priverstas yra savo produktų kainą mušti žemyn.

Stambesnieji žemės savini-kai ir nemaža atjautė naujos va-liutos įvedimą. Jie rudenį turėjo ir javų ir linų pardavimui, bet neturėjo tvirtos organizacijos, kuri būtų galėjusi skolinti jiems lyg to laiko, kada javų ir linų pa-saulinėje rinkoje kainos susire-guliuos ir pakils.

Bendras įspudis iš Lietuvos provincijos yra toks, — karo me-tui apraskytas ir sunaikintas Lietuvos ukis jau atsigaua, gy-vulių jau priaugo, gyventi jau galima. Pas stambesniuosis žemdirbius vienur kitur jau už-eini ir traktorių, ir Fordą, ir ku-lamają mašiną. Pramonė ir gi atsigaua, — vienur kitur, tai amerikiečiai, tai sumanesnio Lietuvos pliečio, steigiama ma-lunai, vilnų karšyklos, audiny-čios, popieros dirbtuvės. Žodžiu sakant, gyvenimas įeina į nor-males vėzes. Tik reikia dar kiek iniciatyvos, reikia kapitalo, kad paveržus smulkiąją prekybą iš-žydu, kurie beveik visą Lietuvos prekybą rupinasi sumobilizuoti. Reikia kapitalų, kad Lietuvos ukis gautų kreditą, kad galėtų tarpiti.

(Bus daugiau)

LADO NATKEVICIAUS LAISKAI. VII LAISKAS.

Laužymas valstybės konsti-tucijos.

Prezidento rinkimų reikalų mūsų frakcijų blokas paruošė atatinamą deklaraciją, kurioje matos jojo nusistatymas dėl rin-kimų prezidento. Deklaracija bu-vo sekanti:

Deklaracija.
Valstiečių Sąjungos ir Socia-listų Liaudininkų Demokratų frakcijų blokas, turėdamas gal-voje:

1. Kad Seimo klerikalinės grupės iš krikščionių demokratų, ukininkų sąjungos ir darbo federacijos gali pravesti į presiden-tus tokį kandidatą, koksi jiems yra pageidaujamas;

2. — nėra jokios vilties, kad minimos grupės rinks presiden-tu tokį asmenį, kuris savo priva-lumais, pritrinimu ir užsitarnavi-mu, atatikdamas tai augštai ir garbingai vietai, neįsėistų tautos garbės ir kuris sugebėtų Lietu-vos valstybės kuriamam darbu sujungti visas tautos pajiegas;

3. — Valstiečių Sąjungos ir Socialistų Liaudininkų Demokra-tų frakcijų blokas prie dabartinės Seimo padėties tvirtai įsitikinęs, kad į Respublikos pre-zidentus gali buti renkamas tik-tai toksai asmuo, dėl kuric kan-didatūros įvyksta bendras susi-tarimas;

4. — kad einant deryboms dėl vykdomosios valdžios sudarymo minėtos klerikalinės grupės žiu-rėjo vien tik savo partinių inter-esų, o ne valstybės labo, tyčia nutraukę derybas svarbiausia ir atmetę kandidatūrą į Presiden-tus dėl kurios buvo įvykęs susi-tarimas, dėlto, kad gavus gali-mybės pravesti savą kandidatą į prezidentus.

Siuomi pareiškia:

1. kad Valstiečių Sąjungos ir Socialistų liaudininkų Demokra-tų frakcijų blokas tokioms aplin-kybėms esant savo kandidato į Valstybės Prezidentus statyti negali;

2. kad tokiai padėčiai esant, visa atsakomybė už renkamą Valstybės Prezidentą krinta iš-imtinai ant krikščionių demokra-tų, ukininkų sąjungos ir dar-bo federacijos;

3. kad rinkimuose Valstybės Prezidento Valstiečių Sąjungos ir Socialistų Liaudininkų Demokra-tų frakcijų blokas nedaly-vaus.

Valstiečių Sąjungos ir Socia-listų Liaudininkų Demokratų frakcijų blokas. (parašai).
Kaunas,
1922 m. gruodžio 21 d.

Iš pareikštų deklaracijoj mo-tyvų buvo aišku, kodėl mūsų frakcija nedalyvavo prezidento rinkimuose ir nestatė į presiden-tus savo kandidato. Tą nuomone palaikė ir socialdemokratai.

Buvo aišku, kad Respublikos prezidento rinkimai įvykti negal-ės, nes tokiam posėdžiui, kuria-me renkamas Valstybės galva, reikalinga yra absoliutinė Seimo narių (atstovų) dauguma, t. y. 40 atstovų. "Krikščionys" vos teturėjo 36 atstovus. Posėdis tu-rėjo būti paskelbtas neįvykusis.

Tačiau klerikalinės grupės (36 atstovai) į tai neatsižiūrėjo ir visvien posėdį pradėjo.

Mūsų frakcija delegavo dr. J. Staugaitį perskaityti mūsų dekl-araciją ir pareikšti protestą dėl neteisėtų rinkimų, tačiau Seimo prezidiumas balso jam nedavė. Po to frakcija pasiuntė atst. Jo-ną Vileišį ir mane, kad prašyti balso dėl kvalifikuoto kvorumo patikrinimo ir įteikt deklaraciją, tačiau balso mums nedavė, o dėl kvorumo pasakė, kad galima ap-sieiti be absoliutės atstovų dau-gumos, t. y. ne taip kaip konsti-tucijoj pasakyta.

Ladas Natkevičius.

JUOKAI IR SATYRA

DĒLKO JIE SENBERNIAI?

Šias eiles paaukoju Waterburio senberniams.

Oi, tie mūsų senberneliai,
Nelaimingi bernuželiai,
Kiek tai vargo jie tur nešti,
Kad negali apvesti.

Stengės merginas sau gauti,
Bet nemokė, kaip draugauti,
Todėl senberniais pas'liko
Nes nė vienai nejtiko.

Nuo visų dabar atlikę
Pas Alytą susirinę,
Skundžias viens kitam, dejuoja,
Ir merginas kritikuoja.

Sako, kad jos vėjus vaiko,
Savo prižadų n'išlaiko,
Tad geriaus vieniems pasenti,
Negu su pačia gyventi...

Jeigu jie save pažintų,
Tai merginų nekaltintų,
O jeigu daugiau aprastų,
Tai save kaltais atrastų.

Kasgi gali juos mylėti,
Prižadėt už jų tekėti,
Kad nemoka kaip apseiti,
Jei prisėina kur išeiti.

Jie prastus žodžius vartoja
Ir be saiko bielyzgoja,
Ir tuščios garbės jie geidžia,
Dėl menkniekio išleidžia...

Patarimą aš jiems duočiau
Iš to stono išliuosučiau,
Jei manęs jie paklausytų
Ir šiaip viską padarytų:

Išsimokintų skaityti,
Bei taisykliškai rašyti,
Jei svetur atsilankytų,
Kad padoriai už'laikytų.

"Riebių" žodžių nevertotų,
Save ir kitus godotų,
Ir juokams turėtų saiką,
Nekvailuotų visą laiką,

Liuoslaikį veltui neleistų,
Šį tą naujo išmukt geistų,
Knygas, laikraščius skaitytų
Ir politiką pažintų,

Kur ką kalba, apmąstytų,
Prie klaidų prisipažintų,
Prižadėjimus atmintų,
Draugų savo neapviltų.

Jei katros širdį laimėtų,
Ir "laimėjęs" kad tildėtų,
Tik tą visados atmintų,
Prie kitų nesikabintų.

Retkarčiais šen-ten išeitų,
Mandagiai visur apsieitų,
Apie save nekaltėtų,
Kas juos myli — neminėtų.

Jeigu viską čia atmintų,
Savo klaidas pataisytų,
Tai ir draugė tuo sau gautų,
Ir daugiau nesenberniautų.

Senmergių Motina.

Ko jie dreba?

Ne stebėtina, kad žiemos metu
nuotakas imdamos šliubą dreba —
jos taip plonai apsiredė.

Bet ko jaunikiai dreba? (Jaunikiai dreba iš nekantrumo: kad tik greičiau "sušildyti" jaunąją. —Zec.)

Mokykloje.

Mokytoja:— Jonuk, kodėl tavo veidas neprastas? Aš matau, ką tu valgei pusryčiams.

Murzotas vaikas:— O ką aš valgiau?

Mokytoja:— Kiaušinius. Tavo lupos...

Murzotas vaikas:— Ne, tas vakarykščias.

Giraitės Oželis.

Dzukiška meilė.

Jau moja ngidi tep bernas nebuna smutnas, kap cik tadu, kadu turi pazdabois mergu. Ir kadu su mergaice, kap leljaice, išejna pavaikšcoc, nueina in parku, susėda po medzeis. Tadu mergaice - leljaice pradeda jam poryc... ape grazių pirkaica, jovarinius suolaicus... laškaicia, lopšaičiai...

Klega ir klega, ženycis kalbin.
Bernaicis mergaica apkabina,
bucuoja. Bet bijo pasakyc mergaicei,
kad jis pinigų neturi, be mergaice-leljaicė usirstų ir viena namo nuveit ir jam daugiau liept pas jų neyteic. Bėda tiems bernaicam, pas kų nēr pinigaičių.

Giraitės Oželis.

Sodelyje ant suoloelio.

Ji:— Aš neįspėjau, ką jus mislijat.

Jis:— Tą pat, ką ir jus.

Ji:— Aš nepavelsiu, o jei bandysi, tai tai... aš įkšiu!

Giraitės Oželis.

Diplomatiškai kalbant.

Prezidentą Stulginskį išrinkus klerikalų balsais, Prancūz atstovas atėjo jo pasveikintų ir sako:

—Nežinau, ar tamsta sveikinti, ar ne?

Stulginskis (nustebęs):— Kame dalykas?

Prancūz atstovas:— Tamsta po tokio išrinkimo nesitikėk nieko kito, kaip to, ko susilaukė lenkų prezidentas Narutavičius.

Sako, kad prancūz atstovas turėjo iš Kauno į Paryžių važiuoti...

Kvadratas.

Zecerio klaida.

IX Sandaros Seimas nutarė, kad Sandariečiai turi išmokėti savo spaustuvės skolas prieš IX Seimą (žiur. Seimo Protokolą).

Kvadratas.

—Cha, čna, cha!...

—Ko taip juokėsi?

—Juokiuos, kad Kvadratas nežino, jog ta klaida buvo Prot. Sekretoriaus.

Zec.

Didelis nuopelnas.

Klerikalų spauda suklegėjo, kad ponas Čarneckis sukėlė Washingtonė tokį "recepšina", kad dalyvavo jame suvirš 400 visokių diplomatų. Už "recepšina" užmokėjo ne ponas Čarneckis, bet Lietuvos Respublika.

Didelis nuopelnas! Dar vienas plusas pono Čarnecko karjerai Washingtonė. Gal gaus dabar "promišina" iš charge d'Affairs tiesiai į Plenipotentiary Ministers. Užsipelnė.

Kvadratas.

Savųjų nekušink.

Kauno "Laisvėje" Amerikos kunigužis (Jakaitis, ar Kemėšis, ar kitas toks) išdirbo Sandariečius, organizavusius Lietuvai pramonės įstaigas. Tik nieko nepasakė apie šiuos dalykus:

1. Česnulio fabriko dirbtinas bankrutas;

2. Žemės banko, kurį organizavo kun. Žilius, pavirtimas į zerą (iš 100 tukstančių dolarių beliko 5 milijonai markių, kas prie dabartinio kurso reiškia apie 200 dol.).

3. Akrono istorija su Trading B-ve ir S. L. R-K. A. \$40,000.

4. Tautos Fondo šmugeliai savo partijos reikalams.

5. "Draugo" subsidijos iš Tautos Fondo pinigų.

6. Kunigo Augustaičio, didelio šulo, iškrikimas ir apsiženijimas.

7. Teismo ginčas dėl to, ar Birutės tėvas yra kun. Vilimas, ar kun. Narijauskas.

8. Kas pasidarė su garsiuoju Doktoru Rutkausku, kurio "našlaitė" pateko prieglaudon Lietuvoje?

Apie tokius dalykus mūsų broliai klerikalai nerašo. Nors medžiagos "plenty."

Užtai mūsų kripties laikraštinkai, parengę plauką ant savo srovės žmogaus, rėkia, kad baltis! Ne kartą savi savą užėsti ir užsiundyti gatavi! Verčiau savo eiles stiprintų ir nuo bendro priešų gipūsi. Kvadratas.

Ir gi Diplomatiija.

Kad Vileišis sukėlė Lietuvai 2 milijonu dol. paskolos ir visą darbą ir atstovybės štabą užlaikė iš biznio ir dar Lietuvai davė uždarbio — tai jis klerikalų yra kariamas ir šmeižiamas.

O iš antros pusės, kada Čarneckis su savo juriskonsultais ir štabu gyvena iš tų pinigų, kuriuos žmonės siunčia per Atstovybę (Lietuvon nueina tik ordieriai, o pinigai pasilieka Amerikoje); kada jo Aukso Fondo sukėlimas apsiėjo brangiau, negu tan Fondan suplaukė, — tai jis didis vyras, pilnas takto, karžygis!

Kvadratas.

SUSIRINKIMAI.

PITTSBURGH, PA.

Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 36 kuopos mėnesinis susirinkimas bus Pirmo Nedėdienio vakare 7:30 val. kovo 4 d. 1923 m., L. M. D. Name, 142 Orr St. Todėl, gerb. Sandariečiai, malonėkit visi susirinkti, nes daug naudingų dalykų yra aptart. Taip pat da kurie šiais metais nemokėjo į Sandarą, todėl malonėkit visi pasistengti užsimokėti iš kalno už 1923 m. Taip pat po Sandaros mitingo bus TMD. mitingas — čia ir gana svarbus reikalai. Geistina, kad visi dalyvautų.

A. L. T. Sandaros 36 kp. fin. sekr. Juozas Virbickas.

1922 M. JEIGŲ (INCOME) TAKSAI.

Laikas artinasi, kuomet visi žmonės turi kreipti atydą į jeigu taksus. Taksai liečia beveik visus augusius, piliečius ir nepiliečius, todėl visi turi geriau apsipažinti su taksų reikalavimais.

Istatymas reikalauja, jog jeigu taksų blankos 1922 m. turi būti išpildytos ir sugražintos ne vėliau kovo 15, 1923 m. Collector of Internal Revenue pristato blankas. Kopijos prisiųstos taksų mokojuoms, kurie pereinaiš metais išpildė prisiūtę blankas, bet jeigu kam nors neprisiūtę blanką, tas nereiškia, jog kam nors paliuosavimas nuo mokėjimo.

Reikia visus taksus, ar dalį, ar pirmą užmokestį mokėti kovo 15 d. Jeigu taksai maža suma partartina ant syk visus užmokėti. Kurie neišpildys blankas arba neužsimokės taksus, bus priversiti užmokėti bausmė.

Kas turi išpildyti blankas?

Sekantieji privalo išpildyti, po prisiega, blanką, aiškiai išdėstindami jų visas įeigas su pavelytais paliuosavimais ir atitraukimais arba numušimais.

1. Kiekvienas, kurio 1922 metų įeigos yra \$1,000 arba daugiau, jeigu nevedęs, arba jeigu vedęs ir negyvena su prisieka.

2. Kiekvienas, kurio 1922 metų įeigos yra \$2,000 arba daugiau, jeigu vedęs ir gyvena su prisieka ir

3. Kiekvienas, kurio visos įeigos daiekė \$5,000 arba daugiau. Dirbančios moterys turi irgi išpildyti blankas, jeigu taksuojama suma uždirba. Jos gali įeigas ar ant vyro blankos priskaityti arba ant atskiros blankos.

Laikas ir vieta sugražinimų išpildytų blankų.

Blankos turi būti išpildytos ir sugražintos ant, arba prieš kovo 15 d. Blankos turi būti sugražintos Collector of Internal Revenue tame apskrityje, kuriam taksų mokojuo legališka gyvenimo vieta, arba kur užsiėmimo vieta yra.

Roma 1040A prisiūsta tiems, kurie mažiau \$5,000 uždirba ir forma 1040, kurie daugiau \$5000 uždirbo.

Jeigu pilna suma.

Reikia priskaityti pilną jeigu

sumą, kaip tai, visą užpelną ir įeigas nuo:

1. Algų, atlyginimų arba užmokesčių už ypatingą tarnystę bile kokios rūšies ir bile kaip užmokėta;

2. Nuo užsiėmimų, amatų, biznio, pardavinėjimų, nejudinamo arba judinamo turto pirkliavimą, ir tt.

3. nuo nuosimčių, randų, užstatų, ir

4. nuo bile šaltinio dėl ko ypač negauna paliuosavimą.

Už ką nereiškia mokėti taksus.

Sekancius nereiškia skaityti prie pilnos jeigų sumos:

1. Užmokėjimus gyvasties apsaugojimo kontraktų, kurie užmokėti po apsaugotojo mirties.

2. Turto vertę jeigu įgyta per dovaną, ar palikimą, ar mirimą, arba paėjimą;

3. Nuosimčius ant valstijos arba miesto bonų; ir ant valdžios bonų tik sulyg įstatymų kuomet buvo išleisti.

4. Sumas gautas per prietikių arba sveikatos apsaugojimą, arba sulyg darbininkų atlyginimo įstatymų kaipo atlyginimą dėl ypatingų žaidų arba ligų.

5. Sumas gautas kaipo atlyginimą, arba šeimyniškus paskyrimus ir užlaikymus sulyg War Risk Insurance aprupinimų ir Vocational Rehabilitation įstatymų, nereiškia skaityti pensijas, kurias gauna ar dėl savo tarnystės arba tarnystės kito militarėj ar laivyno tarnystėj Suv. Valstijoje laike karės;

Nereiškia mokėti taksus už užsiėmimo (biznio) išlaidas, kaikuoruos nuosimčius, taksus, pralaimėjimus, blogas skolas (jeigu kas nors tau skolingas ir nemainai sulaukti užmokėjimą tų pinigų), vertės žudymą, dovanas labdaringsoms organizacijoms (nesuvirš 15 nuos. gryo pelno jeigų).

1. Nėra jokių paliuosavimų už gyvenimo arba šeimyniškas išlaidas.

2. Nėra paliuosavimų dėl išlaidų naujiems namams arba nuolatiniams pataisymams arba pagerinimams, kurie padidys turto vertę.

3. Nėra paliuosavimo už premijas ant gyvasties apsaugojimo kontraktų.

Ypatingi paliuosavimai.

Nevedęs, arba jeigu vedęs ir negyvena su prisieka, turi paliuosavimą ant \$1,000.

Vedęs, gyvenant su prisieka, kaipo šeimynos galva, turi paliuosavimą ant \$2,500. (jeigu įeigos yra \$5,000 arba mažiau).

Paliuosavimai už užlaikomas ypatas.

Yra paliuosavimas iš \$400 už kiekvieną užlaikomą ypatą (ne už vyrą arba žmoną), kurią užlaiko ir kuri gauna vienintelę pagelbą nuo užmokesčių mokėtojo. Jeigu tokia ypatą dar neturi 18 metų, arba jeigu turi ir pati negali save užsilaikyti dėl protiškų arba fiziškų trukumų.

Taksų mokėjimas.

Taksai gali būti užmokėti ant syk ant, arba prieš kovo 15 d., kuomet blankos prisiųstos, arba keturiose dalyse — pirma užmokėstis užmokėta kuomet blanka prisiūsta ir kiti užmokesčiai kas bertainį. Jeigu užmokesstis neužmokėtas kuomet pripuola, kolektorius gali įsakyti ir reikalauti pilną taksos sumą ant syk.

Taksų kvitos.

Kuomet taksai užmokėti, ant pareikalavimo, kolektorai turi užmokėtojui išduoti kvitą su pilna užmokėta suma ir kokiam tikslui pinigai užmokėti parašyta ant jos.

Su visais jeigų taksų klausimais kreiptis prie:

Foreign Language Information Service, Lithuanian Bureau, 119 West 41st St., New York City.

KALENDORIUS!

A. L. T. Sandaros Kalendorius 1923 m. yra sekancio turinio:

1) Kalendorinė dalis su švenčių bei šventųjų vardais ir svarbiausiais istoriniais įvykiais.

2) 13 puslapių svarbiausių informacijų, kurios yra naudingos kiekvienam žmogui.

3) Ei, Jaunime! (Eilės).

4) Našlaičio Mintys (Eilės).

5) Naujiems Metams (Eilės).

6) Norėčiau Paklausti (Eilės).

7) Lietuvos Valstybės atgijimas ir jos stiprėjimas.

8) Lietuvos Valstybės Konstitucija.

9) Apie Elektrybę.

10) Iš Didžiojo Karo.

11) Sandaros Istorija.

12) Lietuvos Apskričiai ir Valščiai.

13) Skelbimai.

Kalendorius didelio formato 6x9, 144 puslapių su daugybe paveikslų kaina tik 25c. Šiame Kalendoriuje telpanti raštai yra niekad nepasenstanti ir naudingi kiekvienam žmogui per visą gyvenimą. Tad pasiskubinkite užsisakyti Kalendorių sau ir savo giminei Lietuvoje. Kuris norite pasinaudoti proga, prisiųskite \$1 gausite Kalendorių, knygą Palydovas, Prabengtis Lietuvos Tautos Senovėje ir Amerikiečiai Lietuvoje. Viso vertės \$1.25. Su užsakymais siųskite pinigus sekančiu antrašu:

SANDARA,

327 E St.,

Boston 27, Mass.

Naujos Knygos!

Šiomis dienomis iš Kauno gavome šias naujas knygas: "MAGARYČIOS" Feljetonų knyga parašė Aklatmatė. Didelio formato knyga 144 pusl., telpa daug puikių feljetonų. Kaina tik 35 centai.

LIAUDININKŲ KOVA SU KLERIKALAIS STEIGIAMAJAME SEIME DEL LAISVĖS IR ZEMĖS. Didelio formato knygutė su paveikslais. Puslapių 32, kaina 15c.

"LIETUVOS UKININKO" KALENDORIUS. Telpa daug visokių informacijų ir svarbių raštų apie Lietuvą. Puslapių 120, kaina 25c.

Tad, kurie norite gauti šias knygas, tai pasiskubinkite, nes jų nedaug gavome. "SANDARA" 327 E Street, So. Boston, Mass.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiskai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

ta pleiskanų mirtiną priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikių ir Ruffles pagelbės jums visomet ją tokia užlaikyti. Svari galvos oda užlaiko plaukus puikiais — pleiskanos tuojaus sunaikina juos. Nusipirkite bonką Ruffles savo aptiekoje šiandien už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St.

Brooklyn, N. Y.

"KARYS"

"KARYS" rašo ne tik Lietuvos kariuomenės reikalais, bet duoda daug žinių iš visos Lietuvos ir iš užsienio. "KARYS" spausdina bendrai lavinančių raštų, kurie svarbu skaityti visiems besiviečiantiems.

"KARYJ" randasi Lietuvos kariuomenės paveikslų, reginių, įvairių apysakų, eilų ir tt.

"KARYS" vienintelis Lietuvoje laikraštis, kuris rūpinasi jaunuoju kuno lavinimu ir paduoda daug sporto žinių iš Lietuvos ir užsienio. Sporto skyrių "Karyj" veda sportininkai — specialistai.

"KARYS" savo mėtinėjams prenumeratoriams duoda dovanai priedą

KARIŲ KALENDORIUS 1923 M.

"KARIŲ KALENDORIUS" bus paduota daug specialių žinių. "KARI" redaguoja kapitonas RUSECKAS, buvęs Steigiamojo Seimo narys.

"KARIO" kaina metams — 2 doleriu, pusei metų — 1 dol. 50c. ADRESAS: Kaunas, Laisvės Alėja N. 12, "KARIO" redakcija. Amerikone! Pats užsakyk ir savo giminėms Lietuvoje užsakyk mus Tėvynės gynėjų laikraštį "KARI!" Padarysi ir sau ir kitiems naudos!!

"MUSŲ ŽINYNAS"

Įžymiausių mūsų kariuomenės dvasios pajėgų pastangomis bei darbais eina žymus mėnesinis Karo mokslo ir istorijos žurnalas

"MUSŲ ŽINYNAS" bendradarbiauja mus žinomieji istorikai visuomenininkai kap. V. Biržiška, A. Janulaitis, Mažosios Lietuvos veikėjas Klaipėdiškis, majoras Ružanovas, ekonomistas bei publicistas kap. V. Steponaitis, psichologas profesorius Vabalas-Gudaitis ir karo mokslininkai bei karo publicistai: pulk. Betcheris, pulk. Bobinskis, gen. štabo karininkas Boleckis, karo valdin. Dineka, vyr. leit. Gabrys, majoras Laurinaitis, generolas Radas-Zenkevičius, majoras Ružanovas, majoras Skirpa, leitenantas Talliat-Kelpša ir daug kitų. "MUSŲ ŽINYNAS" duodamos visų Lietuvoje esančių knygų kritikos bei recenzijos, o taip pat pamimima ir daugybė svetimomis kalbomis knygų, laikraštų ir tt.

"MUSŲ ŽINYNAS" ilgiai išspausdinta daug įžymių originalių raštų iš mūsų istorijos, literatūros, visuomenės gyvenimo, mus kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės ir tt.

"MUSŲ ŽINYNAS" yra vienas rimčiausių mokslo žurnalų ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulio literaturoje.

"MUSŲ ŽINYNAS" redaguoja kapitonas Steponaitis, leidžia Karo Mokslo Skyrius. Adresas: "MUSŲ ŽINYNAS," Karo Mokslo Skyrius, Laisvės Alėja 12 Nr. KAUNAS.

Lietuviai Amerikoje

CHICAGO, ILL. Iš Chicagos padangės.

Chicagiečiai Apvaikščiojo 5-ųjų metų Jubilėjų, tai yra Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Aukų surinkta 680 dolerių.

Šitos šventės šventimas, jos aidas mūsų lūpose ir laikraštyje parodo, kaip kas myli Lietuvą, ir kaip į ją žiūri.

Bene mėnuo atgal Chicagiečiai pradėjo ruošties prie apvaikščiojimo šitos visier: lietuviams brangios dienos. Kadangi Chicagoje yra kelios srievės, iš kurių viena yra vadovaujama žemos rusies politikierių kun. Česaicio ir Bumšos, su kuriais jokiū būdu kruvon tautos labai veikti negalima sueti, nes tiems vyrams daugiau rupi klerikalizmas, negu lietuvių tauta, todėl pažangioji visuomenės dalis rengė ir įvykdino Nepriklausomybės dienos pagerbimui apvaikščiojimą skyrium nuo klerikalų.

Rengėjais buvo sekancios organizacijos: ALTS. 25 kp., A. L. T. S. Chicagos Apskritys, dienr. "Naujienos," Chicagos Liet. Taryba, Draugijų Sąryšis nuo Town of Lake ir Bridgeporto Draugijų Susivienijimas.

Apvaikščiojimo programą susidėjo sekanciai:

Vasario 18 d. 1923 m., Ashland Blvd. Auditorium salėje (šita svetainė yra savastis Chicagos Striktarių darbininkų, kainuoja \$400,000.00) trečia val. po pietų A. Zymontas (žemaitės sunus) atidarė susirinkimą pakviestas J. Locaitį programo vedėju, Kuzmicką (Ukterį) į raštinius. (Publika murmėjo prieš Kuzmicką, kadangi jis "spešalais" rankas susitėpęs.)

Audros benas p. K. Pociaus vedamas sugrojo Amerikos ir Lietuvos Himnus. Po to Jaunųjų orkestra, vedama J. Grušo, sugriežė tris veikalėlius, jaunųjų spēkoms tinkamus.

Sekantis ant programo kalbėjo Kipras Bielinis, kurs neseniai iš Lietuvos atvykęs. Bielinis pasakė daug įdomių dalykų. Bielinio žodžiai nevienam klausytojui suvilgė blakstienis, bet neatsleistina Bielinio klaida arba, geriau pasakius, kun. Bumšos liga — Bumšui sapnuojasi, kad kas padaryta, tai tiktai klerikalų rankomis; Bielinui ir tas pats — kas tiktai Lietuvoje gero įvyko tai, viskas padaryta social-demokratų.

Kada Liet. Nepriklausomybės aktas parašytas 1918 m. 16 vas. tuom laiku Bielinis ir visi Lietuvos Socialdemokratai dar tebeputė į Rusijos triubą ir tebeimelavosi su Matiuška Rusija. Tai gi pradžioje Lietuvos laisvės kurimo neadaug socialistų darbuosi tikrajai Lietuvos laisvei. Beto Bielinis, baigdamas savo kalbą, pasakė, kad: mes visi turime darbuotis, kad Lietuva būtų Socialistinė šalis. Ne, gerbiamasis, mes norime Laisvos Demokratiškos Lietuvos, o partijos tenai išsi-vystys vėliau.

Toliaus kalbėjo Dr. A. Graičiūnas. Jo kalba tai pamaldos už žuvusius už Lietuvos apšvietą ir už jos laisvę. Pertraukoje pakviesta Audros benas pagroti Gedulingą Maršą, kurį grojant visi sustojo su nuleistomis galvomis. Be to ragino aukuoti Mokytojų Profesinei Sąjungai, kuri išdaliję turi rūpintis šiandien Klaipėdos krašto mokyklomis, kūr prašalinama vokiečius mokytojus. Pertraukoje rinktos aukos, kurių surinkta \$560.00.

Sekantis Mišrus choras "Pirmyn," vedamas p. P. Sarpalio, padainavo tris dainas, po tam sekė Audros benas.

Sekantis kalbėjo Dr. C. Kasputis. Jo kalba gan nuosekli, agitatyvė; jam kalbant surinkta dar \$120.00.

Toliaus Chicagos "Birutė," vedama naujo vedėjo p. Kvedaro, padainavo porą dainų; pastaroji bene svarbiausia ir tinkamiausia tam vakarui, t. y. "Lietuviais mes esame gimę, Lietuviais ir norime but." Tas parodo, kad pas mus klerikalizmui ar socializmui nevieta.

Pastaruoju kalbėtoju buvo mūsų gerb. "Naujienu" red. Grigaitis; bet, ant nelaimės, programos buvo gana ilgas, todėl p. Grigaitis, matydamas žmones nuvargusius, keliais žodžiais pagandėdino, pasakydamas, kad Lietuvoje laisvė iškovota ne partijų vadų, bet, kad liaudis to norėjo, ir taip turėjo but, ir kad jei to Liaudis norės, tai ir Vilnius bus Lietuvos.

Beto perskaityta dvi Rezoliucijos, kurios bus pasiūstos Lietuvon, ir tuom pasibaigė apvaikščiojimas.

Aukų surinkta \$680.00, įžan-gos \$210.75. Aukos bus pasiūstos Mokytojų Profesinei Sąjungai. **Perkuno Išpažintojas.**

WORCESTER, MASS.

Vasario 16 d. apvaikščiojimą penkerių metų sukaktuvės Lietuvos Nepriklausomybės, A. O. H. svetainėje, pasidaravimu Worcesterio Lietuvių Draugijų Tarybos.

Prie šio Sąryšio priklausio šios Worcesterio draugijos: švento Kazimiero, Ukėsų Kliubo, ir šv. Jurgio, Aušrelės ir Sandaros 16 kuopa.

Vakaro vedėjas buvo Vincas Kupstas. Visų pirmiausia pakvietė "Aušrelės" chorą, vadovaujamą gerb. Jono Dirvelio pagiedoti tautiškus imnus, Amerikos ir Lietuvos.

Toliaus dar "Aušrelės" choras padainavo porą dainelių. Paskui sekė kalbos. Pirmiausia pakviesta Worcester District Attorney (prokuroras) Emerson W. Becker.

Antras kalbėjo lietuvis, advokatas Antanas J. Milleris. Sekė aukų rinkimas — rodos surinkta \$126.00.

Aukas renkant maža mergaitė Jeruševičiūtė pagrajino ant piano porą muzikos gabalėlių.

Pasibaigus aukų rinkimui atsilankė ir miesto gaspadorius Sullivan. Jisai išsireiškė, kad kaip Amerika kariavo už laisvę, taip turime ir mes kovoti ir jisai lietuvius vadino draugais ir išvardino tuos lietuvius, katrus jisai pažįsta nuo 25-kerių metų.

Po Worcesterio majoro kalbos, ant pat galō teko kalbėti Sandaros pirmininkui gerb. J. V. Liutkauskui. Ilgoje ir gražioje kalboje, daug dalykų Worcesteriečiams jis išaiškino. Taipgi priminė apie klerikalų juodus darbus, kaip tai neteisėtą išrinkimą prezidento ir kitus dalykus. Taipgi ir mūsų komunistams pasakė karčią teisybę.

Garbė Sandariečiams turėti toki pirmininką, kaip gerb. Liutkauską! Tai yra geras kalbėtojas, oratorius. Kartais jis publiką prajuokina. Dar daug Worcesteriečių buvo negirdėję jo kalbos, dabar išgirdę išsinešė gerą įspūdį.

Iš apvaikščiojimo 5-kerių metų sukaktuvių Lietuvos Nepriklausomybės vakaro, kaip gurdėjau, aukų surinkta \$126. Pasiuntė Klaipėdos Šauliams.

Juozas J. Krasiņskas.

BRIGHTON, MASS.

Vasario 18 d. 1923 m. buvo iškilmingos prakalbos paminėjimo Penkerių metų Lietuvos Nepri-

klausomybės. Kalbėtojai buvo iš So. Bostono gerb. A. Šalna ir M. Venis. Labai įspūdingai kalbėjo abudu, Lietuvos padėtį išdėstė labai gražiai ir publika pritarė labai gausiai rankų plojimui. Buvo aukos renkamos ir pinigai surinkti tuojau pasiūsta į Lietuvą. Aukos bus pagarsintos vėliau. Valio Brightono lietuviai!
Ten Buvęs.

WESTFIELD, MASS.

Draugijų Sąryšis ir vas. 16 d.

Jau metai kaip gyvuoją Dr-jų Sąryšis ir priklausio visos vietinės draugijos, išėmus A. L. T. S. 13 kp. Buvo minėta, Sąryšis surengs 5 metų Lietuvos Nepriklausomybės kokias nors iškilmes, bet kas tau! Atėjo 16, 17 ir 18 dd., o kaip nėra, tai nėra. Taip ir praėjo, kaip ir niekam nežinant. Sąryšis užsitraukė juoda dėmę ant savęs. Pasiėmęs vietos lietuvių reikalus ir Lietuvos reikalais rūpintis, nieko neveikia, nei kitam duoda. Jei kas kitas ką naujo mano surengti arba jau pradeda, tai ir jie tuo kartu šėlsta ir keikia, kad anie daro, o neduoda Draugijų "galvoms."

Sykį buvo Kastanto Adomaičio inešta į draugijų Sąryšį, bet tik inešimu ir pasilikio. Ir šiandieną butų nevelu suorganizuoti kuopelę — visgi butų nuolatine pagelba sauliams. Čionai reiktų draugijų susirinkimuose ap-svarstyti, jau nėra ką žiūrėti i Sąryšį, tai yra darbas visų lietuvių — užstoti už savo brolius.
J. Žala.

WORCESTER, MASS.

Iš Aušrelės veikimo.

Pastaruoju laiku pas mus įvyko daug įvairių koncertų, vakarų ir tt.

Klerikalai po bažnyčia sklepe užia — darydami teatrališkus veikalus ir muziką. Bet ir nieko stebėjimo, kad darto, nes nėra kam dalyvauti — veikti ir nėra kam vadovauti. Jiems tas nerūpi, bile tik pasipinigauti. Gi bolševikai lietuvių svetainėje kruta, juda su Butėnu priešakyje. Ir čionai toji pati tendencija: pasigarsinti, pasipinigauti ir, kas svarbiausia, tai kam nors už-kenkti. Puikus tikslas, ar ne?

Daugiausia jie įpykė ant Aušrelės. Matote — pavydas. Aušrelė į keliatą gyvavimo metų išdirbo sau gerą reputaciją tarpe Worcesterio visuomenės ir užėmė vadovaujančią vietą dailės srityje.

Ką Aušrelė nerengtų, ką nestatytų, tai ir jie butinai tą pačią dieną ar vakarą turi ką nors surengti.

Bent kiek laiko tam atgal kad tik Aušrelė turėjo koncertą, tai bolševikai su p. Butėnu kaip "lyderiu" parengė vakarą uždykė ir pamargindami su dainomis, drožė įvairius "spyčius," dergdami Aušrelę ir jos chorvedį p. Dirvelį.

Paskui Aušrelė rengė koncertą gerb. komp. M. Petrauskui. Ir čia reikia užkenkti. Jie surengė ir statė scenon operetę "Išeivis." Vietoje paremti, jie bando pa-kenkti. O juk iš jų pačių pas komp. M. Petrauską gavo pirmutinę muzikalę pradžią, kaip pavyzdyn p. Butėnas, kas, tiesa, jie statė savo operetę dieną, o komp. M. Petrausko koncertas vakare, bet visgi tuo pakenkė kaip sau, taip ir komp. Petrauskui. Gi Aušrelė ką rengdama visuomet taikosi surasti dieną, kad niekam nepakenkti ir iškalno paskelbia vietinėse žiniose "A. L.," kad visi žinotų. Neatsizvelgiant į šiuos visus bandymus pakenkti, Aušrelei sekasi kopuiklausia. Veikia, kruta rengdama teatrus, koncertus ir dalyvauja visuomeniškuose vakaruose, kaip, pavyzdin, dalyvauja Lietuvos Nepriklausomybės apvaikščiojime Vasario 16 d., kuris įvyko A. O. H. Svetainėje, po vadovystė Worcesterio Lietuvių Dr-

jų Tarybos.

Aušrelė taipogi turi jaunųjų skyrių, susidedantį iš apie 130—140 berniukų ir mergaičių, kurie yra mokinami Lietuvių rašybos po vadovystė "A. L." redaktoriaus V. Jokubyno ir F. Skliuto. Apart šio, p. Dirvelis turi išlaivinės iš tų vaikučių labai puikų chorą, kuris turėjo koncertą vasario 11 d.

Vaikučių koncertas buvo labai geras ir įvairus: kiek teko patėmyti talento prie piano, smuiko ar dainose. O choras, kad užtraukė, net svetainė skamba! Visiems atsilankiusiems labai patiko. Pastaruoju laiku Aušrelė rengiasi prie pastatymo keleto veikalų. Taigi pavasaryj prie koncertų — vieną didžiojo choro, kitą — mažojo. Girdėjau, kad chorvedis p. Dirvelis tariasi su komp. M. Petrausku kaslink pastatymo kokios operos. Tėmijant į tokį prakilin Aušrelės veikimą lieka tik palinkėti geros kloties.
Kaukė.

AMSTERDAM, N. Y.

Kompozitoriaus M. Petrausko koncertas Amsterdamo lietuviams ilgai atmintyje pasilikis neužmirštas.

Vasario 3 d. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 67 kuopa surengė koncertą gerb. M. Petrauskui. Su gerb. M. Petrausku dar dalyvavo pilietė V. Putvinskaitė ir A. Bačiulis. Koncertas buvo Amerikos Lietuvių Kliube. Žmonijų prisirinko apie 300 ypatų. 8:45 val. vakare atvyko gerb. dainininkai su kuopos pirmininku A. J. Lukšiu. Pirmininkas atidarė koncertą, perstatydamas kompozitorių M. Petrauską "Menininkų Tėvą", taipgi ir kitus giesmininkus, kurie dalyvavo — V. Putvinskaitė, A. Bačiulis ir vietinę lietuvių Stasę Puriutę.

Pirmiausia pasirodė gerb. M. Petrauskas. Publika didžiausiu aplodimentu pasitiko. Apsiraminus, komp. Petrauskas padainavo a) Račiativas ir aria iš opr. "Dubrovskij" Napravnik'o; b) Pilypo romansas iš opr. "Pirmos Gegužės" (M. Petrausko).

2. V. Putvinskaitė, soprano, a) Pasykyk, Lietuva mylimoji, b) Kur tas šaltinėlis (M. Petrausko).

3. A. Bačiulis, bassas, Laivinę (Gounod'o).

4. Mikas Petrauskas, Moterims; Improvizacija, iš opr. "Vaikas ar Mergaitė?" (M. Petrausko).

5. V. Putvinskaitė, sopr. "Kaitink, šviesi saulutė" (M. Petrauskas).

6. A. Bačiulis, Allerto iš opr. "Il Trovatore" (Verdi).

7. V. Putvinskaitė ir M. Petrauskas. Duetto iš opr. "Vargininko Vestuvės." Radasta (M. Petrauskas).

8. Pianas. Pasirenkant.

9. Vietinė lietuvių, Stasė Puriutė, padainavo dvi dainas, kurias gerai atliko; patartina ir toliaus laivintis, nes jau gerokai dailėje pakilus.

10. A. Bačiulis. Romansas. "Tarei sudiev" (Denza); Serenada (Gambardella).

11. M. Petrauskas Hymne Triumphale, opr. "Le Prophete" (Meyerbeer).

12. Mikas Petrauskas ir A. Bačiulis. Duetto iš opr. "Faustas" (Gounod).

13. V. Putvinskaitė, Kavatina iš opr. "Il Trovatore" (Verdi).

14. M. Petrauskas. Devynios pačios, iš liaudies (M. Petrauskas).

15. M. Petrauskas ir V. Putvinskaitė. "Zalčių Karalienė." Duetto (M. Petrauskas).

Taipgi gerb. M. Petrauskas buvo iššauktas keletą kartų atkartot, ir vis naujus davė dalykus ir žmonėms labai patiko. Šis koncertas dailės žvilgsniu gerai pavyko ir Amsterdamo lietu-

viams bus ilgai atminčiai minėtinas.

Tadgi vietos lietuviui pageidauja daugiau tikrosios dailės, o gerbiamam M. Petrauskui ilgiausius metus darbuotis tautiečių naudai dailės srityje.

Kalnaberžis.

MONTELLO, MASS.

Dvejos prakalbos ir rinkimas aukų nuo biznierių.

Sausio 29 d., 1923 m. pobažnytinėj šalėj įvyko pirmos bendrai katalikų ir Sandariečių rengiamos prakalbos tam tikslui, kad parinkus aukų Klaipėdos lietuvių gynimo komitetui, kuris kovoja už prisijungimą prie Didžiosios Lietuvos.

Kalbėjo J. Balionis, Nadas Rastenis ir kun. Urbanavičius iš So. Bostono. Rėikia tarti nuoširdus aciū gerb. kalbėtojams už patarnavimą Montelliečiams be jokio atlyginimo (tai yra už sugaištą laiką neėmė užmokesčio). ir už pasakytas entuziastiškas prakalbas, kurios padarė ant Montelliečių didelį įspūdį. Didelio papeikimo užsipelnė tie lietuvi, kurie neatsilankė ir neprišidėjo prie šito švento darbo savo tėvynei.

Priklausio didelis aciū šiems tėvynainiams, kurie aukojo sekanciai: kun. Jonas Švagzdys 10 dol. 35c., Kazys Oksas \$10.01, Pranas Adomaitis 10 dol., Petras Vaičiūnas 10 dol., Fel. Jurėnas 5 dol., Jurgis Samsonas 5 dol., Jonas Balionis 5 dol., Pr. Aliusevičius 5 dol., Kazys Petreikis 5 dol., Leonas Semeta 5 dol., Jeronimas Stoupas 5 dol., po 3 dol.: K. Ciurblenas, P. Paulikas, B. Gedimavičius, A. Norkus, A. Jazukevičius \$2.10. Po 2 dol.: P. Vermauskas, J. Žilinskas, J. Salatka, J. Daugelevičius, V. Bakanauskas, P. Stepulionis, A. Vaitkus, Fel. Overis, K. Pieleckas, M. Balkus, po 1 dol.: P. Aleks, A. Kukauskis, A. Jakavonis, J. Miliuskas, P. Danila, P. Jarmacičia, P. Pašakarnis, A. Aukštikalnis, J. Pašakarnis, A. Trasbas, O. Kašilaitė, P. Juškaitis, J. Mickevičius, M. Monikienė, K. Venckus, J. Sangienė, P. Tubelis, E. Rozenaitė, V. Šarkus, K. Prancuck, K. Rapolas, J. Petkunas, J. Kubilskis, J. Ješkelevičius, J. Baronas. Smulkių aukų \$11.54.

Per viršminėtas prakalbas surinkta viso aukų \$146, kurios antrą dieną po prakalbų tapo pasiūstos tiesiai Lietuvon.

Sekancios aukos rinktos einant per krautuves nuo biznierių. Rinkėjai buvo Balionis ir Tautkus. Biznieriai aukojo sekanciai: M. Abračinskas groserninkas 10 dol., S. Balčiūnas groserninkas 6 dol., K. Pošus groserninkas 5 dol., J. Gaigalas groserninkas 5 dol., J. Kereišis plumeris 5 dol., S. Cvokla groserninkas 5 dol., Juzė Kašeliėnė dry goods store 5 dol., po 2 dol.: P. Kuodis duonkepis, Montello Furniture Co., J. Kasper pool room, V. Laurinaitis ne biznierius. Po 1 dol.: J. Visockis duonkepis, J. Ykasala fruit store, S. Vismontas groserninkas, Maksvitis, M. Grinkevičius groserninkas, P. Grigas Furniture store, K. Kazlauskas fruit store, J. Sokas duonkepis, J. A. Motėjūnas paveikslų ėmėjas, E. M. Strumskis laikrodininkas, Petras Bartkevičius dry goods, Nežinomas biznierius, M. Jezukevičius, M. Kučinskas, J. Vaškevičius, J. Keršis, M. K. Yakavonis, J. Vincus, Atkinas ir Samsonas restoranas, M. Jakavonis vanių savininkas, J. Česnulevičius fruit store, A. Stungis, J. Jukna, Pukelis, K. Bingelis, J. Kuodis, Duoba duonkepis 50c., J. Janulionis kriaučius 50c. Viso labo 76 dol.

Antros prakalbos įvyko vasario 11 d. 1923 m. viršminėtoje svetainėje. Kalbėtojom buvo V. J. Šliakys "Sandaros" redaktorius iš So. Bostono. Taipgi reikia

tarti širdingas aciū gerb. Šliakui už pasakymą Montelliečiams prakalbos neimdama už-tai jokios mokesties. Šios prakalbose Klaipėdos reikalams aukojo šie tėvynainiai: po 2 dol.: K. Kulisauskas, F. Budreckis, J. Dambrauskas, M. Abračinskas, po \$1 — V. Adomaitis, S. Balčiūnas, V. Kaunas, J. Antanavičius, J. Rutkauskas, T. Tamulevičius, K. Ciurblenas, J. Valatka, J. Tumonis, A. Norkus, A. Skarinka, M. Svirskas, P. Aliusevičius, F. Pašakarnis, viso 24 dol., smulkių aukų \$5.05 — abelnai \$29.05.

Abelna aukų sutrauka: Sausio 29 d. 1923 m. \$146.00 Nuo biznierių surinkta 76.00 Vasario 11 d. 1923 m. 29.05 Viso \$251.05

P pinigai tuojau pasiūsti Lietuvon, Klaipėdos Vyriausiam Komitetui per Stulginskį ir Galvanuską. Viso pasiūsta \$242.60, o išlaidių buvo \$8.50 už 2,000 plakatų, tai pas komitetą ant rankų neliko nei cento.

Vardan kovojančių Klaipėdos lietuvių visiems aukotojams ir kalbėtojams tariam nuoširdų aciū.

Nuo katalikų sriovės:

M. Abračinskas,

Nuo Sandariečių:

Ad. Jazukevičius.

BRIDGEPORT, CONN.

Vietinė Lietuvos Laisvės Pa-skolos Stotis, kaipo visada atlieka Liet. Valstybinius reikalus, taip ir vasario 18 d. surengė prakalbas paminėti penkerių metų sukaktuvių nuo Lietuvos apsis-kelbimo Nepriklausomyga, sykiu ir Klaipėdos apgynimo reiluose.

Kalbėjo gerb. Nadas Rastenis, universiteto teisių studentas, iš Boston, Mass. Antras kalbėjo anglas E. Buckingham, vienas iš įžymesnių vietos politikierių. Kalbėtojai nupiešė Lietuvos padėtį ir pagalbos reikalingumą, kas publika pilnai užganėdino.

Turiu pastebėti vietos klerikalų politika: kaip visur, taip ir pas mus atsitarkoja tie patys jųjū vaisiai, jie visada pastoja kelią ką nors rengiant Lietuvos gelbėjimo labui, tai ir ši sykį pasirodė mūsų klebonas kun. M. Pankus. Sužinojęs, kad L. L. P. Stotis rengia prakalbas lietuvių tautos šventės apvaikščiojimui, tai jis, kad sutrukdžius dalį lietuvių nuo lankymo šias prakalbas, paskelbė iš sakyklos tą nedėdienį, buk jis laikysias vakarines pamaldas už Lietuvos karėivius ir po pamaldų turėsias kokį apvaikščiojimą, Lietuvos šventę, pilnai žinodamas, kad jau yra surengtos Penkerių metų sukaktuvių prakalbos.

Tokiū būdu suskirstė dalį publikos, kuri negavo progos atsilankyti į prakalbas, pagerbti Lietuvos Laisvės Apsiskelbimo Dieną, ir išnešti tam tikras protesto rezoliucijas. Vietoj parėmus toki svarbus Tėvynės darbai, tai jie tik trukdo.

Bet nežiurint to klerikalų ignoravimo, atsilankė nors mažas burelis gerų tėvynainių, kurie atjaučia Lietuvos padėtį ir kovą už laisvę. Tad išnešta protesto rezoliucijos prieš lenkų veržimasi į Lietuvos kraštą ir francuzų intrigavimą Klaipėdoj. Rezoliucija perskaityta anglų kalboj, ir vienbalsiai priimta, ir bus pasiūsta S. V. prezidentui ir į kitas diplomatiškas vietas ir spaudon.

Aukų Klaidėdos apgynimui sudėta \$18.28, padengus rengimo išlaidos bus pasiūsti Lietuvai Vaduoties Komitetui.

Turiu pastebėti, kad pil. N. Rastenis, savo kalba labai užganėdino Bridgeportiečius, kad teko išgirsti nuo daugelio pagal-davimus, kad surengtų į trumpą laiką N. Rasteniu prakalbas kitokioj temoj.

Aukojusių vardai — J. Pocius \$5.00, J. Teresevičius \$2.00. Po \$1: M. Sapiegienė, A. Lukšis, M.

Bakunas, A. Skirka, M. Ramutis, J. Dublis, J. Dulbieni; po 50c.: Siriuaitis, A. Kelaitis.

Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.

Pasekmingas tautininkų vakaras.

Vasario 11 d. TMD. 20 kuopa statė scenoje naują K. S. Karpačiaus veikalą, biblišką dramą "Juozapas ir Zebora" (aktas I) ir "Paraono Sapnas" (aktas II). Visais atžvilgiais perstatymas nusisekė.

Kaipo žymesnis veikalas, jis sutraukė visų srovų žmones, ir Lietuviai salė buvo pilnai užgrusta kiek tik joje tilpo — buvo į 450 ypatų. Taigi finansiškai pavyko, nors buvo prisibijota, kadangi dideli pinigai buvo išleista prisirengimui.

Iš dailės atžvilgio irgi pavyko puikiai, ir po lošimo žmonės vien apie tai kalbėjo, neatsigerdami.

Lošime dalyvavo šie ir šiose rolėse: Juozapas — K. S. Karpačius; Zebora — Ona Virbickiūtė; Potiparas — A. Lapinskas; Asenata — A. Aržuolaičiūtė; Minet — M. Karužiūtė; Melig — J. Daminaitis; Kubra — K. Grinius; Paraoanas — St. Reikus; Kunigas — V. P. Banionis; Masid — J. Vidugiris; Šinkorius — M. Čigas; Amrus — P. Vasiiliauskas; Gansur — J. Bartkus.

Sandaros 18 kuopa ant pavasario rengiasi statyti "Salomė." Jau pradėta mokintis, tik reikia palinkėti irgi tokių gerų pasekmių kaip pirmiau 18 kuopa turėjo savo vakare ir kaip dabar turėjo TMD. 20 kuopa. Prie lošimo suimama geriausias Clevelando teatralės spēkos, kurių tautininkai nors skrupiai bet turi.

Buvęs.

LAWRENCE, MASS.

Paminėjimas Penkerių Metų Lietuvos Nepriklausomybės.

Vasario 16 d. Lietuvos Kliubo Salėje vietos lietuviai su pagalba lietuvių įvairių draugijų ir kuopų apvaikščiojo Lietuvos Nepriklausomybės 5-rių metų sukaktuvių paminėjimą. Prisdėjo prie apvaikščiojimo visos pažangiosios draugijos sykiu su Lietuvos Katalikų Parapija, kurioje klebonauja visų gerbiama kunigas S. Šleinis. Prakilbas vedė A. Bagdonas. Kalbėjo miesto majoras, dr. Mikolaitis, kun. Šleinis ir iš Bostono N. Rastenis. Visi kalbėtojai labai gražiai nupiešė Lietuvos padėtį, ypač kun. Šleinis ir N. Rastenis. Pastarasis tai buvo viso apvaikščiojimo žvaigždė, nes susirinkusieji išsinešė labai gerus ir tvirtus įspūdžius. Diena buvo labai šalta, o dar dirbama, tai publikos prisirinko neperdaugiausia, susirinkti porai šimtų žmonių iš 4-5 tūkstančių lietuvių, tai buvo maža, bet kagi padarysi, kad jau tokios aplinkybės atsiranda, ypač kaip tenka patirti, prisirinkimą prie Lietuvos reikalų atšaldanetikus vedimas Lietuvos reikalų čia Amerikoje ir iš dalies pačioje Lietuvoje. Taigi, po visam susirinkimui buvo išnešta rezoliucija (ji telpa šiame Nr. kitoje vietoje. Red.). Apart šių dalykų dar buvo P. M. choras vedamas M. Pauliukaičio, kuris padainavo Amerikos ir Lietuvos himnus, ir daugiau tinkamų patriotinių dainelių.

Apvaikščiojimas nusisekė labai gražiai ir komitetas dėkoja, kaip kalbėtojams, taip ir atsilankiusiai publikai, ypač visoms toms draugijoms ir kuopoms, kurios prisidėjo prie surengimo. Neprišidėjo tik tos, kurios žiūrį į Maskvą arba buvo suklaidintos gal lenkų agitatorių.

Laikę prakalbų buvo renkamomas aukos ir surinkta, rodos, apie 20 dol. Komitetas dar rankų yra nenuleidęs ir pasistengs daugiau surinkti ir išsiųsti Klaipėdos reikalams, ypač nupir-

simui Lietuvai karo laivo, kuris galėtų saugoti mūsų žemelę nuo priešų užgrobių, ypač lenkų.

Korespondentas.

REZOLIUCIJA.

Lietuvos Seimui Kaune, dešimpenkerių metų Nepriklausomybės šventės.

Lawrence, Mass lietuviai, sudarantieji iš šių draugijų: 1) šv. Lauryno Dr-ja, 2) šv. Onos Moterų Dr-ja, 3) Moterų Birutės Kliubas, 4) Lietuvių Katalikų Parapija, 5) Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 12-ta kuopa, 6) Tėvynės Mylėtojų Draugijos 7-ta kuopa, paminėdami šešioliktosios Vasario sukaktuvių šventę Lietuvos Kliubo Salėje, Vasario 16 d., 1923 m., vienbalsiai nutarė prašyti Seimo, kaip aukščiausios Lietuvos Respublikos Valdžios, šių dalykų:

1) Lietuvos Respublikoje, išskyrus lenkų pafrontę, būtų įvykinta pilna spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvė, 2) Kad bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės, 3) Kad liaudies švietimas ir visos mokyklos būtų paliuosutos nuo dvasiškosios kontrolės, 4) Kad Lietuvoje kuogreičiau atšaukti neteisings Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimus, o padaryti kitus prisilankant Lietuvos Valstybės Konstitucijos taisyklių, paragr. 41.

5) Kad atšauktų iš Amerikos Lietuvos atstovą p. Čarneckį ir pakeistų kitu.

6) Kad paliuosotų iš Finansų Misijos New Yorke p. Bielskį, o atsiųstų iš Lietuvos tam tikslui tinkamą asmenį.

Kuogreičiau įvykinus šiuos mūsų reikalavimus — susirinkimas pasiūdo Lietuvos Respublikos liaudį remti visomis savo jėgomis.

Susirinkimo pirmininkas, Antanas Bagdonas.

A.L.T.S. Kuopų Viršiniųku

ADRESAI.

- 1 Brooklyn, N. Y. A. Mikalauskas, 123-125 Grand St. 2 Shenandoah, Pa. Miss.M.Kudiniūtė, 214 E. Lloyd St. 3 Mahanoy City, Pa. St. Gegužis, 38 E. Main St. 5 kp., Baltimore Md. K. Keidošius, 612 Redwood St. 6 Silver Creek, Pa. P. Raudonaitis P. O. Bx 151 7 So. Boston, Mass. S. Moccus, 266 Bolton St. 9 kp., Cambridge, Mass. V. A. Visminas, 9 Broadway Terrace 10 New Haven, Conn. V. Alksninis, 106 View St. 11 Waterbury, Conn. A. Orantas, 52 Fox St. 12 Lawrence, Mass. F. A. Krncevičius, Sta. 12 BOX 476 13 kp., Westfield, Mass. M. Zvalionis, 8 White St. 14 kp., Frackville, Pa. K. Makauskas, 132 N. Balliet St. 15 Bridgeport, Conn. E. Bukšius, R. D. 4, BOX 69 16 kp., Worcester, Mass. A. Kriaučialis, 325 Millbury St. 17 Grand Rapids, Mich. Greičaitis D., 1425 Hamilton Ave. 18 Cleveland, Ohio. J. P. Garmus, 1329 St. Clair Ave. 19 Newark, N. J. M. Dvareckas, 71 Warwick St. 20 kp., Haverhill, Mass. J. Zavadskas, 62 Margh St. 21 Rochester, N. Y. S. Klimaitis, 71 Haff St. 22 Newton Upper Falls, Mass. S. Pačkauskas, 9 Riverside St. 23 Chicago, Ill. K. J. Semaška, 1834 Wabansia ave. 24 kp., Montello, Mass. Skarinka A., 29 Intervale St. 25 Chicago, Ill. K. Vilkevičius, 656 W. 47th St. 26 Portsmouth, N. H. Jonas Peckus, 129 Bartlett St. 27 Pittston, Pa.

- A. Galinskas, 128 N. Mains St. 8 kp. McAdoo, Pa. J. Matonis, Box 521 9 Detroit, Mich. K. Šnuolis, 1407 Caniff Ave 10 Brooklyn, N. Y. Ed. Zukauskas, 724 Ocean Parway 11 Rockford, Ill. V. Grajauskas, 513 Lincoln Ave. 12 kp., New Britain, Conn. J. J. Kadžiauskas, 356 Park St. 13 kp., Norwood, Mass. J. M. Pečiulis, 37 Dean St. 14 Dayton, Ohio. Tamas Sakaitis, 251 Alton Ave. 15 Racine, Wis. M. Kasparaitis, 1420 Howe St. 16 Pittsburgh, Pa. J. Virbickas, 149 Moultrie St. 17 Long Island City, N. Y. A. Repečka, 283 Jackson Ave 18 Paterson, N. J. Dutkus J., 34 E. Main Street 19 Elizabeth, N. J. B. Kopustaitis, 231 Pine St. 20 West Lynn, Mass. V. Valkevičius, 431 Summer St. 21 Philadelphia, Pa. S. Civilis, 2634 E. Ontario St. 22 kp., Pittsburgh, Pa. J. A. Katkus, 1219 Beaver ave. 23 kp., Cliffside, N. J. M. A. Karsokas, P. O. BOX 236. M. Mikalonis, 12 Cedar St. 24 Hartford, Conn. M. Mikalonis, 72 Cedar St. 25 Tamaqua, Pa. Apanavičius A. 500 E. Union St. 26 Kenosha, Wis. Pr. Zakarevičius, 39 N. Edward St. 27 Lowell, Mass. S. J. Saulėnas, 214 Charles St 28 Canton, Mass. J. Šimauskas, 236 Mechanic St. 29 Gardner, Mass. M. Stakėnas, 219 Pine St. 30 Lewiston, Me. J. N. Čereškevičia, P. O. Box 197 31 Wilkes Barre, Pa. J. Mickevičius, 59 Hawkins Lane. 32 kp., Wanamie, Pa. Alena Frankiūtė, P. O. Box 27 33 kp., Union City, Conn. Fel. Vilkas, 548 High St. 34 kp., Homestead, Pa.: Bol. Mikalonis, 334 Second St. 35 Thompsonville, Conn. J. F. Makoveckas, 51 Pleasant St. 36 Ansonia, Conn. A. F. Gudžiunas, 95 Liberty St 37 Perth Amboy, N. J. J. Zaveckas, 719 Carson Ave. 38 Binghamton, N. Y. A. Lepa, 37 Lake Ave. 39 Scranton, Pa. Mrs. K.A. Garmus, 1102 Pierce St. 40 Amsterdam, N. Y. Ad. Petryla, 123 E. Main St. 41 Providence, R. I. P. Sinkevičius, 50 Wayne St. 42 Kingston, Pa. S. Tamulevičius, 11 W. Grove St. 43 kp., Los Angeles, Cal. A. Jasulis, 315 W. 67 St. 44 Greenfield, Mass. S. J. Kazlauskas, 5 Laurel St. 45 kp., Bristol, Conn. J. Zubrickas, P. O. BOX 83 46 kp., Chicago, Ill. S. Grišius, 1822 So. Halsted St. 47 kp., Cicero, Ill. J. Strumskis, 1248 So. 48-th et. 48 kp., Chicago, Ill. J. Vaišvilas, 4600 S. Paulina gt P. S. — Jeigu kurių antrašai būtų negerai paduoti, malonėkite pranešti tai pataisyti.

SANDARIEČIAI! SKAITYKITE SAVO ORGANĄ "SANDARA" IR PRIKALBINKIT NAUJŲ SKAITYTOJŲ, BEI UŽRASYKIT SAVO GIMINEMS LIETUVOJE.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti Ruffles pleiskanų mirtinąjį priešą. Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo būdu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilganciais. Kaina 65c. aptiekose, arba prisųskite 75c. tiesiai į laboratoriją. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

LUCKY STRIKE CIGARETTE GERIAUSI Cigaretai

Lietuviška Aptieka 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

LIETUVOS TRISPALVĖ VĒLIAVA. 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

SKAITYKITE "DIRVA" 7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Kur Gauti "Sandara" PAVENIUS NUM. GALIMA GAUTI KOFA SAVAITĖ UŽ 5 CENTUS, SEKANČIOSE BRIDGEPORT, CONN.

Ligoniai Kurie Sergate 1836 N. Main St., Scranton, Pa.

Pr. Žyvatas 1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D. 656 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer 306 Main St., Worcester, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauf 509 Broadway, KAMPOAS, So. Boston, Mass.

H.S. Stone O.D. 399a Broadway, South Boston.

Vietos žinios.

KLAIPEĖS KOMITETAS
DĖKUOJA S. L. ŠV. KAZIMIERO
DRAUGIJAI.

Vyriausias Mažosios Lietuvos
Gelbėjimo Komitetas.
119 No.

Klaipėda, Liepojos gatvė Nr. 5.
Tel. 444.

1923 m. vasario m. 5 d.
S. L. Šv. Kazimiero Dr-jai,
Bostonas.

Broliai!

Begalo mums brangi Jūsų
užuojauta ir pagelba žut-butinė-
je mūsų kovoje. Po šimtmečių
vergovės nusitraukę galop sveti-
mą junga ir krauju laisvę ap-
šlakstę, mes ir paskutinį jo lašą
išliesime, tik brangios mus lais-
vės paveržti neduosime. Bet be
moralės ir medžiaginės laisvųjų
mūsų brolių iš Didžiosios ir A-
merikos Lietuvos mūsų kova bu-
tų daug sunkesnė. Teikiame už-
tat širdingą aciu už paramą ir
užuojautą, kurią išreiškėte
mums, siųsdami per p. Katantą
Norkų Kaune 300 dolerių.

Jausdami už savęs galimą
mūsų brolių ranką mes laimėsi-
me.

Vyriausias Mažosios Lietuvos
Gelbėjimo Komitetas—

Pirm. Martynas Jankus.
Sekr. M. Šlašys.

ATSISUKIMAS Į SO. BOSTONO BIZNIERIUS IR DRAUGI- JAS.

Simano Daukanto Mokyklos
Draugija laikė savo susirinkimą
perieitą sereidą, vasario 21 d.,
1923 m. Susirinko keletas atsto-
vų nuo vietinių draugijų aptarti
mokyklos reikalus ateinančiam
sezoniui. Susirinkimą atidarė pir-
mininkas A. Juodgudis, plačiai
pareiškdamas mokyklos progra-
mą, kas turėtų būti ateityje. B.
Kontrimas raštininkas perskaitė
protokolą iš pereinamo sezono
veikimo, — vienbalsiai veikimas
užgirtas.

Kadangi mūsų draugijų veiki-
jai sėsta ir metal po metų apils
prakilniam visuomenės veikime,
taigi stokime visi į darbą prigel-
bėt Somano Daukanto Mokyklai,
kad išauklėtų jaunuolius tikrai
lietuviškoj dvasioj, kad metal po
metų jie galėtų stot senų veiki-
jų vietoje, ir dirbt tautos labui
su pasišventimu, kaip atsilįgin-
dami savo seneliams už jų vargą.
Šis susirinkimas nutarė atida-
ryt lietuvišką mokyklą viena sa-
vaite po pabaigai angliškos mo-
kyklos.

Taipgi išrinko kolektočius pa-
rinkti aukų padengti mokyklos
lėšas.

Beabejo draugijos neatsisa-
kys ir visos prisidės prie šio pra-
kilnaus darbo.

Čia reiktų kreipt domės biz-
nieriams ir paremti mokyklą nori
ma draučiai. Biznieriai visi nori
gaut lietuvišką knygvedę, ir nori
kad mokėtų lietuviškai rašyt.
Taigi stokime visi į darbą prigel-
bėdami Simano Daukanto
Mokyklai, prisidėdami kas kuom
išgalėdami.

S. D. M. D. atstovas nuo A. L.
T. Sandaros 7 kp., V. P. Jankus.

SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Labdarystės Draugijos
labai svarbus susirinkimas
bus sereidą, kovo 7 dieną, 1923

Ofiso Tel. S. B. 3520.

Namų Aspinwall 0581
Advokatas

A. O. ŠALNA (ŠHALNA)

Lietuvys Advokatas bai-
gęs du universitetu Cornell
University su A. B. ir
G. Washington University
su L. L. B.

"Darbininko" Name

(antros lubos)

366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

m. 8:00 val. vakare, Lietuvių
Svetainėje, kampas E ir Silver
Sts., So. Boston, Mass.

Visi nariai ir narės privalote
ateiti į šį susirinkimą, nes turi-

mė labai daug svarbių reikalų
aptarimui ir jau seniai neturėjo-
me skaitlingų susirinkimų, daug
yra L. L. D-jos reikalų nesu-
tvarkytų. Rašt. K. Žibikas.

Bostoniečių Atstovo Laiškas.

(Pabaiga)

Tas jaunas juokdarys Juozu-
kas atvažiavęs į Klaipėdą paėmė
į savo rankas redaguoti "Prūsų
Lietuvių Balsą" ir nuo pirmo iš-
leistojo jo redaguojamo nume-
rio tą lietuvišką laikraštį padarė
daug gyvesniu ir, žodžiu sakant,
pradėjo visą didžiąją Mažosios
Lietuvos visuomenę žadinti į vie-
nybę ir tėvynės Lietuvos meilę
ir šaukė į kovą visus Prūsų lie-
tuvius prieš priespaudėjus vo-
kiečius ir francuzus, kurie buda-
vojo Klaipėdoje sau lenkišką
freištatą. Žodžiu sakant, tas ma-
no pramintas Juozukas, vietoje
pasifliktuoti su tomis gračiomis
"prusikėmis," dirbo per dienas
susirinkimuose, o naktimis prie
raštų, ir jojo pasidarbavimas at-
nešė didelę paspirtį M. L. G. Kom-
itetui vesti kovą prieš vokiečių
ir lenkų propagandą, kuri buvo
vedama vokiškuose laikraščiuose
Klaipėdos krašte.

Trečias jaunas Amerikos kar-
is, Steponas Darius iš Chicagos,
kuris tarnavo Amerikos kariuo-
menėje ir paskui kaž kaip pak-
liuvo į Lietuvą, atvykęs į Klai-
pėdą važinėjo podrauge su komi-
tetu, laikė prakalbas ir vėliaus
suorganizavęs savanorių kuopą
po vadovyste Vyriausio Mažo-
sios Lietuvos Gelb. Komiteto
kariuomenės vado Budrio, daly-
vavo mušiuose su francuzais
prie užėmimo Klaipėdos miesto.
Jojo veikimas prie Komiteto bu-
vo nuo tos dienos, kada Komite-
tas pradėjo veikti pozityvų dar-
bą — laimėti laisvę ginklu, jeigu
nėbus galima paliuosuoti
Klaipėdos kraštą gera ir teisinga
žmonių valia.

Vyriausias Mažosios Lietuvos
Gelbėjimo Komitetas yra vy-
riausia valdžia Klaipėdos krašte,
bet šale tos valdžios yra vadina-
ma Landsdirektorija, dabar susi-
dedanti iš 7 asmenų, kurie pildo
žmonių valią varde Komiteto ir
daboja visą tvarką, arba, kitaip
sakant, kaipo būtų koksai minis-
terių kabinetas su H. Simonai-
čiu priesakyje.

Šale V. M. L. G. Komiteto bu-
vo vienas žmogus, kuris turėjo
patyrimą ir gabumą būti valdi-
ninku, tai yra p. Simonaitis, ku-
ris dirbo šale Komiteto ir iš
anksto pasižadėjo užimti dire-
ktorijos pirmininko (prezidento)
vietą ir sudaryti kaipir to krašto
valdžią, ir todėl jojo vardas bu-
vo paminėtas V. M. L. G. K-to
manifeste, kaipo seno nario iš
landsdirektorijos, kuris bus
Klaipėdos krašto valdžios presi-
dentas ir todėl tas tipišką valdi-
ninkas jau rizikavo savo gyvastį
apsiimdamas būti valdžios pi-
mininku ir tokiu būdu jam pri-
klauso daug garbės, kad jis to-
kiame svarbiame momente ėjo
drauge su komitetu ir sukilėliais
užimti Klaipėdos krašto valdžią.

Mano prisidėjimas prie Kom-
iteto buvo tame svarbus, kad davė
priežasties tam Komitetui susi-
tvirti, ir tokį vardą jam pasi-
rinkti. Nes mano pirmutinė at-
ka davė pilną gyvumą tam komi-
tetui pradėti gyvuoti ir greitai
vystytis. Taipgi prisidėjau ir su
prakalbomis, tik po kelių prakal-
bų buvo man uždrausta kalbėti
ir tas uždraudimas man kalbėti
davė dar daugiau ugnies Kom-
iteto nariams padėgti viso Klai-
pėdos krašto gyventojus už var-
žymą laisvės ir gyventojų liuo-
sybės. Man uždraudė kalbėti
delto, kad aš kalbėjau gryną
teisybę. Aš mačiau, kaip Klai-
pėdos krašto lietuviai buvo smau-
giami francuzų, kurie, vietoj pri-
žiūrėti tvarkos Klaipėdos krašte

norėjo patys apsigyventi ir pri-
vaisyti šale savęs artimiausius
savo draugus lenkus, žydus ir
vokiečius, kurie iš visų kampų
pluste pludo į Klaipėdą. Lietu-
viai matė aiškiai, kad jųjų teis-
sės yra jau ant tiek suvaržytos,
kad toliaus taip negalima beėti
ir, dar kas labiausia, artinos pas-
kutinosios dienos Klaipėdos
krašto išsprendimo, kuris buvo
jau aiškiai numatomas, kaip die-
na, kėno naudai bus išsprestas,
ir todėl Mažosios Lietuvos Gelb.
Komitetas nei pats nesitikėjo,
kad ras tokią didelę užuojautą
tarpe kaimiečių lietuvių visame
Klaipėdos krašte. Ir bematant
tas teisingas Vyriausio M. L. K.
Kom. grudas, pasėtas Klaipėdos
krašte, išaugo į ginkluotą pajie-
gą, kuri neatsižvelgiant į nieką
vieną dieną pasiskelbė Mažosios
Lietuvos valdžia ir neatsižvelgė,
kiek jos priešai buvo stiprūs ir
kiek reikės aukų tam pasiliuosavi-
mumui padėti, stojos visas Kom-
itetas atviromis savo kruninėms
prieš vokiečių ir francuzų gink-
lus ir tarė priešams: "Toliaus
negalime kęsti ta vergovę, kuri
slėgė mus per amžius. Mes nori-
me būti laisvi arba žuti visi po-
drauge už laisvę ir Nepriklausomą
Lietuvą."

Kada sukilėliai žengė į Klai-
pėdos miestą ir francuzai žerė kul-
kas ant tų narsių tėvynės kovo-
tojų, tada vienas iš tų abejojamų
Komiteto narių p. Vanagaitis
pirmutinis pasitiko sukilė-
lius Klaipėdos mieste ir vedė jus
į jam gerai žinomas vietas, kur
francuzai su šimtais ginkluotų
pajiegy gynės nuo tų sukilusių
kaimiečių, kurie kantrybės nete-
kė užpuolė visą francuzų ir vo-
kiečių lizdą Klaipėdos mieste.

Amžina garbė yra tiems žu-
vusiems, narsiems tėvynės gynė-
jams ir taipgi didi garbė tam M.
L. G. K-tui, kuris savo pasišven-
tumu, neatsižvelgiant nei į savo
gyvastis, stojo už paliuosavimą
Klaipėdos kraštą nuo vokiečių,
lenkų ir francuzų, kurie norėjo
dar toliaus smaugti lietuvius,
kaip jie buvo smaugiami po kai-
zerio valdžią.

Valio laisvas Klaipėdos kraš-
tas! Valio suvienyta Lietuva!
Valio Maž. L. G. K. valdžia su
priesakyj valdžios prezidentu
Simonaičiu ir kitais valdžios na-
riais ir veikėjais!

A. Ivaškevičius.

LIETUVIŲ MOTERŲ GLOBOS KOMITETO ATSTOVIŲ MARŠRUTAS.

L. M. G. K. Centro Valdybos
narės D. Šlezevičienė ir V. Ven-
cienė, atvykusios Amerikon Lie-
tuvos našlaičių reikalais lankysis
su prakalbomis sekanciose kolio-
nijose:

- 21 d. vasario, Hartford, Conn.
- 22 d. vas., Springfield, Mass.
- 23 d. vas., Amsterdam, N.Y.
- 25 d. vas., Herkimer, N. Y.
- 3 d. kovo, Lawrence, Mass.
- 5 iki 10 d. kovo, So. Bostone ir
apylinkėse.

- 11 d. kovo, Worcester, Mass.
- 13 d. kovo, Waterbury, Conn.
- 16 d. kovo, Brooklyn, N. Y.
- 18 d. kovo, Newark, N. J.
- 20 d. kovo, C. Brooklyn, N. Y.
- 22 d. kovo, Maspeth, L.I., N.Y.
- 25 d. kovo, Soranton, Pa.
- 27 d. kovo, Binghamton, N. Y.
- 2 d. bal., Cleveland, Ohio.
- 3 d. bal., Detroit, Mich.
- 5 d. bal., Grand Rapids, Mich.
- 6 iki 30 balandžio, Chicagoje
ir apylinkėje.
- 1 d. geg., Pittsburgh, Pa.
- 3 d. geg., Shenandoah, Pa.
- 5 d. geg., Mahanoy City, Pa.

6 d. geg., Tamaqua, Pa.
8 d. geg., Wilkes Barre, Pa.
10 geg., Pittston, Pa.
12 ir 13 dd. gegužės, Philadel-
phia, Pa.

15 d. geg., Baltimore, Md.
Prakalbų reikale L. M. G. Kom-
iteto atstovės laiškais kreipsis
į yršuj suminėtu kolonijū ve-
kėjus. Prašomą yra, kad tose ko-
lonijose būtų surengtos prakal-
bos ir būtų suorganizuoti vietos
darbuotojų, moterų ir vyrų komi-
tetai.

Visais prakalbų reikalais ir
siunčiant aukas, prašome adre-
suoti: S. Pauza, % L. M. G. K.
131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Visais prakalbų reikalais rei-
kia kreiptis pas sekretorių žė-
miau padėtu antrašu. Aukas rei-
kia siųsti čekiu ar money orde-
riu išrašytu varde Lietuvos Mo-
terų Globos Komiteto, ir pasių-
sti tą čekį sekretoriui: S. Pauza,
131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SVEIKATOS APŽIURĖJIMAS TARP JAUNŲ VAIKŲ.

Mažiaus negu vienas iš tūk-
stancio tarp grupės iš trijų tūk-
stančių vaikų nuo 2 iki 7 metų
senumo, Gary, Ind., kuriuos Vai-
kų Biuro gydytojai peržiūrėjo,

buvo liuosi nuo fiziškų trukumų.
Biuras išleido raportą apie ap-
žiurėjimą, ir tarp kiško, raportas
praneša, jog beveik pusė vaikų
tarp tų metų buvo apžiūrėti, ir
jog 60.7 procentas tų apžiūrėtų
vaikų buvo vaikai svetur gimu-
sių baltų motinų.

4.8 procentas vaikų be jokių
trukumų, arba 149 iš apžiūrėtų
3,125.

Vaikai svetur gimusių tėvų
turėjo daugiau trukumų, negu
vietinių baltų tėvų ir daugias
negu juodųjų vaikai.

Apart raporto apie tuos ma-
žus vaikus, ir kito raporto apie
apžiurėjimą beveik tūkstančio
vaikų, raportas jima aprašymą
apie apžiurėjimo budus, kurie
gal pagelbės kitiems, ar valdžios
gydytojams ar privačiams vesti
panašius apžiurėjimus.

Paprasčiausias trukumas tarp
Gary vaikų buvo gerklės ir no-
sies trukumai, kaip tai adenoidai
ir ištinę ar liguoti liežuveliai. 69
procentas vaikų viršminėtai sirgo.
Beveik visuose atsitikimuose
gydytojai patarė liežuvelius iš-
imti ir iš 1,626 vaikų su nesvei-
katis liežuveliais, beveik dviem
penktadaliams tų vaikų liežuve-
liai išimti. Su kožnais metais li-

guoti liežuveliai aršyn ir aršyn
auga.

GERI PIRKINIAI.

Pirkite dabar prieš pavasarį,
pakol dar žemos prekės NAMŲ.
Šėsių kambarių namas, arti cu-
kernės ir kitų didelių dirbtuvių.
Cementinis sklepas, įtaisyta
maudynė ir gazas. Be takų ir
kitų mokesčių; gatavas įsikraus-
tymui. Tuojaus perkant \$1,100
ir \$200 ant rankos, o likusius iš-
mokėti mėnesine randa.

NUBRANCH REAL ESTATE
1 Auburn St.
Charlestown, Mass.

SANDARIEČIAI! SKAITYKI-
TE SAVO ORGANĄ "SANDA-
RĄ" IR PRIKALBINKITI NAU-
JŲ SKAITYTOJŲ, BEI UŽRA-
ŠKYKIT SAVO GIMINEMS
LIETUVOJE.

"GYDYTOJAS"

Nesivėluok atnaujint prenume-
ratą "GYDYTOJŲ!"

Ne vienas naujas skaitytojas
praeitas metais gailėjosi nete-
kęs užpakalinių numerijų "Gydy-
tojo." — Gailėsis ir tamsta.

"Gydytojas" šiais 1923 me-
tais pajavairintas turiniu, pasida-
rys gale metų didele "Sveikatos
Knyga." Kitos tokios jai lygios
knygos nebus.

Įdėk kopertan \$1.00 ir adre-
suok štai kaip:

"GYDYTOJAS"

3310 So. Halsted Street,
Chicago, Ill

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys su-
daro didžiausią
zmoqui nelaimę.
Ir kiek gyvenime
beliktu vertė, jeigu akyse žvie-
sa užgestų. Štai faktas: "Sep-
tyni žmonės iš dešimties turi
dėvėti akinius." Ar jus tikrai
žinote, kad jusų akys geros?
Jei akių silpnumas ar galvos
skaudėjimas apsišiekia, kreip-
kitės į patyrusį akių specialistą
J. L. PASAKARNIS, O.D.
377a Broadway, cor. E St.,
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: 9 ryto iki
8 vakaro. Nedėliomis pagal
sutartį.

Lietuvių Garage.

Parduodame visokius automo-
bilius, dalis ir reikmenis (sup-
ples). Išrandavojame automobi-
lius dėl pasivažinėjimo; ir užlai-
kome ekspertą mekaniką dėl su-
taisymo mašinų.
PETRAS JAKIMAVIČIUS.
541 East Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 51370.

Ofise Tel. S. B. 441

Residence W. Newton 1016-R.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip
tai: civiliškas ir kriminališkas;
padaro visokius dokumentus
prieš šikimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

AR ŽINOTE KAD

žinomas senas biznierių
ANTANAS NAUJOKAITIS
208 West Fifth Street, South
Boston, Mass.
ATIDARĖ visokių produktų
krautuve, kaip tai Mėsos Mar-
kėtą ir Grosneria. Kviečia vi-
sius apilinkės lietuvius kreip-
tis su pirmu maisto ir kita
smulkmenų, čia rasite geras
prekes ir mandagų patarnavi-

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR

Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Kono Butėno KONCERTAS

SUBATOJE, KOVO-MARCH 3 D., 1923 M.
LIETUVIŲ SALĖJE,

Kamp. E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.
Pradžia 8:00 val. vakare.

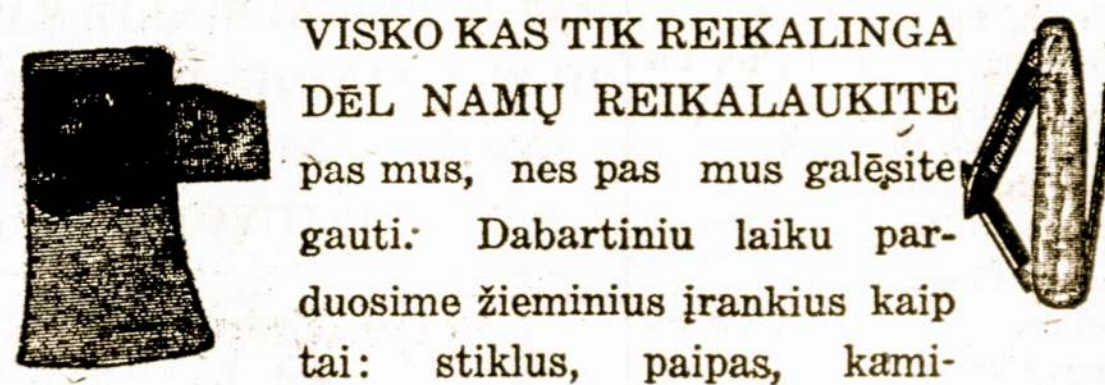
Šis koncertas bus vienas iš puikiausių, nes jame dalyvaus žy-
miausi dainininkai iš visos apilinkės, kaip tai: J. Butėnas, bar.,
B. Šaliuniute, sopr., ir pianistė Alena Aušriute, kontralto ir Vac.
Tumanis, tenr.

P-lė A. Aušriute iš Brooklyn, N. Y. yra viena iš žymiausių dai-
nininkė. Ji lavina savo balsą jau yrš keturi metai. Po tokio ilgo
lavinimos dar pirmu kartu atlankys Bostoną. Tad Bostono ir
apilinkės lietuviai nepraleiskite šios progos.

KONSERVATORIJA

Lietuvių Muzikos Konservatorija pradėjo muzikos moks-
lo semestrą iš 9 d. rugsėjo. Niekuomet nevēlu but Garcia,
Masini ar Galli-Curci, jeigu pradėdi mokslą rimtai ir pa-
tvariai. Ateik ir pasirink tinkamą sau laiką ir mokykis.
Darbo žmogui yra gyvu reikalu mokyties dailės, nes šių
dienų darbas labai vienodas ir jis užsmaugia žmogaus mi-
nį, atbukina ją; tad menas paveiktas daugiau į dirksnius ir
intelektas netik atgaus savo pajiegas, bet dar stiprės.
Už 10 pirmųjų lekcijų dainavimo ar harmonijos—15 dol.
Už 10 pirmųjų lekcijų piano, smuikos ar kito instrumen-
to — 13 dol.
Adresas: 769 Broadway, South Boston, Mass.
Mikas Petrauskas, direktorius.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

VISKO KAS TIK REIKALINGA
DĖL NAMŲ REIKALŲ
pas mus, nes pas mus galėsite
gauti: Dabartiniu laiku par-
duosime žieminius įrankius kaip
tai: stiklus, paipas, kami-
nus prie pečių ir visokius boilerius, viskas pigiausionis
kainomis. Tel. 167-W. So. Boston.

Savininkai PETRAS BOLYS ir JONAS KLIMAS.
317 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir
apilinkės lietuviams, jog
laidotuves arupinu koge-
riausiai ir už pigiausia koi-
nā negu kiti. Į apilinkius
miestukus važiuoju ir už
tai nieko nerokuoju. Dieną
ar naktį kreipkitės šiuom
antrašu:

P. A. AKUNEVIČIUS
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 2024-J.

